

SCHOOLGIDS

2011 - 2012

Voorwoord.

Voor u ligt de schoolgids van de openbare basisschool voor Daltononderwijs te Ees. De schoolgids is één van de mogelijkheden die de school hanteert om de interne kwaliteitszorg te waarborgen. De inspectie heeft een toezichthoudende rol en moet de waarheidsgetrouwheid van de informatie toetsen aan de wettelijke voorschriften en de feitelijke schoolpraktijk.

De schoolgids is een praktisch handboek voor de ouder(s)/verzorger(s) van onze leerlingen en is tevens bestemd voor degenen die een passende school voor hun zoon of dochter zoeken. Daarnaast geeft het informatie aan belangstellenden, die meer over de openbare basisschool voor Daltononderwijs willen weten.

De schoolperiode is een belangrijk deel van een kinderleven. Een school kies je dan ook met zorg. "Nieuwe" ouders nodigen wij graag uit voor een bezoek. Dan kunnen wij hen meer vertellen over de school en de sfeer laten proeven door middel van een rondleiding. Daarnaast is meer informatie te vinden in ons schoolplan, dat ter inzage ligt op school.

In deze gids wordt onder andere beschreven waarvoor we staan, welke uitgangspunten we hanteren en hoe we proberen de kwaliteit te waarborgen en waar nodig te verbeteren. Dit alles om onze kinderen de zorg en het onderwijs te geven die ze nodig hebben voor hun toekomst. Mocht u na het lezen van de schoolgids nog vragen hebben, dan nodigen wij u uit contact met ons op te nemen, tel (0599) 235850. U bent van harte welkom!
Op onze website vindt u ook de nodige informatie: www.daltonschool lees.nl

De medezeggenschapsraad heeft ingestemd met de inhoud van de schoolgids. Naast de **schoolgids** wordt de **jaarkalender** uitgegeven. Daarin vindt u o.a. de praktische zaken: adressen en telefoonnummers van leerkrachten, leden van de medezeggenschapsraad, de ouderraad en andere instanties, die voor u als ouder belangrijk zijn. De jaarkalender wordt elk jaar meegegeven. Daarop staan de lopende zaken de school betreffende. De schoolgids wordt om de vier jaar meegegeven. Indien nodig worden er aanvullingen en/of wijzigingen gedaan. Dit schooljaar is er door het bovenschools managementteam ook een **algemene schoolgids** gemaakt. Daarin worden de algemene afspraken en regels opgenomen, die voor alle scholen in de gemeente Borger-Odoorn gelden.

Wij hopen door middel van deze schoolgidsen en de jaarkalender de duidelijkheid in het schoolgebeuren te vergroten. Mogelijk geeft deze schoolgids/jaarkalender u de stimulans om nog meer bij het onderwijs aan uw kind betrokken te zijn.

September 2011,
Team en medezeggenschapsraad Daltonschool Ees.

Inhoud.

1 Wie zijn er bij de school betrokken.

1.1 Informatie over school en leerkrachten.

Het adres van de school is:

Openbare basisschool voor Daltononderwijs

Schoolstraat 4

9536 PN Ees

Tel. (0599) 235850

Email adres: obs-daltonschoolees@opoborger-odoorn.nl

Homepage: www.daltonschoolees.nl

De school heeft 8 leerkrachten. We zijn een goed op elkaar ingespeeld team en we hebben een gezamenlijke visie: We willen ieder kind zo goed mogelijk begeleiden, het talent in ieder kind benadrukken, op een open en eerlijke manier met elkaar omgaan, samen met de ouders het beste uit het kind halen. De basisprincipes van het Daltononderwijs sluiten hier prima op aan.

Personele gegevens vindt u in de jaarkalender.

In april 2001 zijn wij tot rookvrije school verklaard. Het **Predikaat Rookvrije School** hangt in de gang. Wij nemen daarmee verantwoordelijkheid in de preventie van roken onder jongeren. Ons rookbeleid bestaat uit een combinatie van maatregelen en activiteiten, waardoor kinderen op school niet in de rook hoeven zitten, leren over de gevolgen van roken en ervaren dat niet-roken de norm is. Dus niet roken in en om school! Om te stimuleren dat scholen met een predikaat het rookbeleid optimaal blijven uitvoeren, voert Stivoro (Stichting Volksgezondheid en Roken) steekproefsgewijs controles uit. In 2004 is de wet van kracht gegaan, dat bekrachtigt dat ons beleid al die jaren vooruitstrevend is geweest.

1.2 Openbaar onderwijs.

Onze school is een openbare basisschool voor Daltononderwijs.

De school is gesticht in 1922 en sinds augustus 1990 draagt de school officieel het predikaat "Daltononderwijs".

De visitatiecommissie, ter beoordeling of het Daltononderwijs in de praktijk goed wordt toegepast, heeft onze school in mei 2009 bezocht en heeft een positief oordeel gegeven over onze school. We verwelkomen de visitatiecommissie over vijf jaar opnieuw.

Omdat wij een openbare school zijn, is de school toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing. Openbaar onderwijs wordt gegeven met eerbiediging van iedere godsdienst, levensbeschouwing of culturele achtergrond.

1.3 Bevoegd gezag.

Tot 1 januari 2011 vormde het college van burgemeester en wethouders het bevoegde gezag van het openbaar onderwijs in de gemeente. Op bovengenoemde datum is OPO Borger-Odoorn een zelfstandige stichting geworden met een eigen bestuur. In de komende jaren zal worden

overgegaan tot clustervorming. De Daltonschool Ees gaat vallen onder het cluster "Borger" waaronder ook de scholen in Drouwen en Buinen gaan vallen.

1.4 Directie

De dagelijkse leiding op de school ligt bij de directeur. De directeur heeft een integrale verantwoordelijkheid. Dit betekent dat de directeur verantwoordelijk is voor zowel het onderwijsinhoudelijke beleid, het personeelsbeleid alsmede het financiële beleid. Ook is de directeur verantwoordelijk voor de onderhoudssituatie van het gebouw waarin de school is gevestigd.

1.5 Het schooltoezicht.

De Rijksinspectie is belast met het toezicht op het onderwijs. Regelmatig bezoekt de inspectie onze school en kijkt dan voornamelijk naar de kwaliteit van het onderwijs. De inspectie hanteert bij de beoordeling van deze kwaliteit standaardnormen die voor alle basisscholen in Nederland gelden. In de Wet OP het Schooltoezicht (W.O.T.) wordt nauwkeurig omschreven wat de inspectie precies op de scholen doet. Ongeveer eens per vier jaar komt de inspectie voor een intensiever schoolbezoek: het Periodiek Kwaliteits Onderzoek (PKO). De inspecteur bespreekt dan niet alleen de kwaliteit van het onderwijs met de directeur en de interne begeleider, maar doet ook klassenbezoeken om zich een beter oordeel te kunnen vormen. De inspectie werkt op dit moment met inspectieteams die zijn samengesteld uit ongeveer vier inspecteurs die gezamenlijk de scholen binnen een gemeente bezoeken. Niet ieder jaar komt daarom dezelfde inspecteur op bezoek. Het laatste bezoek van de inspecteur was in juni 2009. Het inspectierapport ligt op de school ter inzage. De school zit in het basisarrangement: het heeft het vertrouwen van de inspectie. Voor publieksinformatie verwijzen wij naar Postbus 51 (tel. 0800-8051). De vertrouwensinspecteur is bereikbaar onder tel. 0900 - 111 31 11. De website van de inspectie is www.onderwijsinspectie.nl.

1.6 Medezeggenschapsraad – Ouderraad.

Sinds 1985 functioneert de medezeggenschapsraad.

De medezeggenschapsraad bestaat uit een vertegenwoordiging van de ouders en leerkrachten. De taken en bevoegdheden van de MR zijn nauwkeurig omschreven in het reglement. De MR is bevoegd tot bespreking van alle aangelegenheden de school betreffende. Eén van de leden heeft tevens zitting in de GMR (Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de gemeente Borger-Odoorn). Naast de MR functioneert de ouderraad. De ouderraad houdt zich bezig met het organiseren van allerlei schoolse activiteiten. *Alle activiteiten en personele gegevens vindt u in de jaarkalender.*

1.7 Stagiaires.

De school ontvangt elk jaar stagiaires van de PABO's uit Emmen en/of Assen. De studenten komen in alle groepen en voeren taken uit die zij van hun opleiding ontvangen of van de leerkracht. De leerkracht is altijd verantwoordelijk voor de gang van zaken in de groep, ook als de student les geeft. Op onze school is een coach aanwezig, die de studenten vanaf het 2^e leerjaar begeleidt op hun persoonlijke ontwikkeling. Ook kan het voorkomen dat we plaats bieden aan leraren-in-opleiding (lio). Dit zijn 4^e jaars Pabo-studenten die onder begeleiding gedurende een bepaalde periode zelfstandig een groep begeleiden.

Daarnaast bieden we plek aan een stagiaire, die een opleiding volgt voor Sociaal Pedagogisch Werk. Snuffel stages van een week, van leerlingen uit het voortgezet onderwijs, komen ook voor. Het team heeft de afspraak gemaakt: maximaal drie stagiaires per schooljaar (waarvan 2 van de Pabo).

1.8 De jeugdgezondheidszorg (JGZ) op de basisschool.

Uw kind is tot zijn 4de jaar regelmatig op het consultatiebureau van Icare geweest. Voor kinderen van 4 tot 19 jaar wordt deze zorg voortgezet door de sector jeugdgezondheidszorg(JGZ) van de GGD. Het team JGZ bestaat uit de jeugdarts, de jeugdverpleegkundige en de assistente. Op veel scholen werkt ook een logopediste vanuit de GGD.

De screening

Uw kind wordt tijdens de basisschoolperiode in groep 2 en in groep 7 gescreend door de assistente.

U krijgt hiervoor vanzelf een uitnodiging.

Voorafgaand aan de screening ontvangt u nadere informatie en een vragenlijst. In deze vragenlijst vragen wij onder andere toestemming om uw kind te mogen onderzoeken. Geeft u geen toestemming dan wordt uw kind niet uit de klas gehaald door de assistente maar wordt u samen met uw kind uitgenodigd voor het spreekuur van de jeugdverpleegkundige.

Spreekuren

De jeugdarts en de jeugdverpleegkundige houden regelmatig spreekuren op school. Het spreekuur is bedoeld voor alle kinderen van de basisschool, dus ook voor de kinderen die niet in groep 2 of groep 7 zitten. U kunt zelf een afspraak maken voor het spreekuur. Ook een leerkracht of de intern begeleider kan in overleg met de ouders een kind aanmelden voor het spreekuur.

Vragen over gezichtsvermogen, gehoor, groei, ontwikkeling, gedrag en chronische ziektes kunt u met de jeugdarts bespreken. De jeugdverpleegkundige kan u helpen bij vragen rondom opvoeding, psychosociale problemen, pesten, faalangst, overgewicht, voeding en zindelijkheid.

Bij spraak/taalproblemen kan de logopediste worden ingezet.

Het spreekuur is in principe op de eigen basisschool of op een nabijgelegen locatie.

De school weet op welke dagen het spreekuur van de jeugdarts en de jeugdverpleegkundige wordt gehouden. U kunt zich aanmelden voor het spreekuur via onderstaand telefoonnummer of e-mail adres. Wilt u daarbij wel de naam en geboortedatum van uw kind en de naam van de school vermelden?

Vragen?

Heeft u nog vragen of wilt u advies dan kunt u altijd contact met ons opnemen via onderstaande gegevens:

JGZ Emmen

0591-656573 op werkdagen tussen 08.30 - 14.00 uur

Jgz.emmen@ggddrenthe.nl

Bescherming van uw gegevens.

Alle gegevens van het kind, die door de afdeling Jeugdgezondheidszorg verzameld worden, zijn vertrouwelijk.. Zonder toestemming van de ouders wordt geen informatie aan andere personen of instanties gegeven. Na het onderzoek praten de schoolarts en de assistente met de leerkracht over het functioneren van uw kind op school. Hierbij worden (met toestemming van de ouders) gegevens van de kinderen, die van belang zijn voor de leerkracht besproken.

1.9 Logopedie.

Onze school wordt in de loop van het schooljaar enkele malen bezocht door een logopediste van de gemeente Borger-Odoorn. Haar taak is problemen op het gebied van taalontwikkeling, articulatie, stem/adem, vloeiendheid, mondgewoonten/-motoriek en spraak verstaan vroegtijdig te onderkennen. Het vroeg opsporen van deze problemen draagt er toe bij dat leerlingen minder snel zullen stagneren in hun leerproces. Bij elk bezoek van de logopedist kunnen kinderen worden gescreend en kan logopedisch onderzoek worden gedaan.

Tegelijk met het aanmeldingsformulier voor onze school krijgt u ook informatie en een toestemmingsformulier mee betreffende de logopedische screening. Elk kind wordt vanaf 4jaar en 9 maanden tot 5 jaar en 9 maanden gescreend. Indien nodig wordt uitgebreid logopedisch onderzoek gedaan.

Alle kinderen van de basisschool, van groep 1 tot en met groep 8, kunnen door de logopedist worden onderzocht op verzoek van een leerkracht, maar ook op verzoek van een ouder. Elke screening en alle onderzoeken worden besproken met de leerkracht en/of intern begeleider. Ouders moeten altijd schriftelijk toestemming geven voor een logopedische screening of onderzoek. Er zijn daarvoor formulieren op school aanwezig.

Indien een logopedisch probleem wordt geconstateerd wordt dit besproken met de ouders. De ouders krijgen adviezen voor het omgaan met het probleem, het kind wordt later weer gezien voor controle. De ouders kunnen ook advies krijgen zich te laten begeleiden door een logopedist in een praktijk voor logopedie.

Wanneer u als ouder vragen hebt over stem, spraak, taal, gehoor, adem, stotteren of andere logopedische problemen kunt u via de leerkracht contact zoeken met de logopedist. De logopedist van de gemeente werkt alleen preventief, dit houdt in dat zij screent en onderzoek doet, voorlichting en adviezen geeft. Voor behandeling bent u aangewezen op een praktijk van een vrijgevestigde logopedist. De logopediste is Margriet Eilander.

1.10 Schooladvies en begeleidingsdiensten.

In het kader van WSNS zijn we aangesloten bij het Samenwerkingsverband 4.05 Emmen. In eerste instantie maken we gebruik van hun diensten. De school kan echter ook gebruik maken van verschillende andere begeleidingsdiensten. Als ouder kunt u in contact komen, als de school adviezen nodig heeft voor de begeleiding van individuele kinderen.

Onze intern begeleider en de groepsleerkracht brengen u dan op de hoogte. Ook maken wij 2 keer per jaar gebruik van de consultatieve leerling bespreking met een orthopedagoog uit het Samenwerkingsverband.

2 Waar de school voor staat.

2.1 De visie van de openbare basisschool voor Daltononderwijs.

Wij vinden het belangrijk aan te geven welk toekomstbeeld wij met de Daltonschool voor ogen hebben. Met een duidelijk omschreven toekomstbeeld weet je als school in welke richting je werkt bij veranderingen en verbeteringen. Een toekomstbeeld motiveert. Als ouders een school zoeken voor hun kind, kan de visie een belangrijke richtingaanwijzer voor hen zijn: hanteert de school dezelfde uitgangspunten omtrent samenleving, onderwijskundige beleid en pedagogisch klimaat?

In onze dynamische samenleving kan een visie naar onze mening niet star zijn. Wij zullen ons dus op onze visie regelmatig herbezinnen.

Visie op identiteit en samenleving

Wij zijn een openbare school, dat wil zeggen dat de school toegankelijk is voor alle kinderen, ongeacht hun religieuze of culturele achtergrond.

Als we onze missie gaan vertalen in onze visie, dan gaan we uit van de woorden **SAMEN, WERKEN, EIGEN en WIJSHEID.**

Samen

- Goed onderwijs kunnen we alleen geven als we optimaal samenwerken: intern met onze leerlingen, onze collega's en extern met onze ouder(s)/verzorger(s), het managementteam en de openbare basisscholen van de gemeente Borger-Odoorn.
- Om goed te kunnen samenwerken als team moeten we elkaar kennen: onze sterktes, talenten en specialisaties, maar ook onze minder goede kanten. Interne communicatie, gesprekkencyclus met de directeur, klassenbezoek, collegiale consultatie en scholing zijn van groot belang.
- Om goed te kunnen samenwerken met de ouders zullen we regelmatig communiceren: bij de deur van de klas, d.m.v. de leesbrief, via rapportgesprekken, huisbezoeken, schoolkrant, ouderparticipatie, de website, etc.
- In de groepen is structureel aandacht voor samenwerken. Dat is tenslotte één van de drie basisprincipes van het Daltononderwijs. Onze leerlingen helpen en ondersteunen elkaar waar nodig en bevorderen zo hun eigen groei en ontwikkeling en die van de ander.

Werken

- Werken is een centraal woord in onze school. Leerlingen gaan naar school om kennis op te doen, om te leren onder leiding van de leerkrachten, maar ook om zelfstandig te leren werken. Zelfstandigheid is ook één van de drie basisprincipes van het Daltononderwijs. Wij bieden leerlingen structuur aan en geven de leerling vertrouwen en een eigen verantwoordelijkheid.
- We streven in ons werk naar een hoog kwaliteitsgehalte. De zorg voor de leerling staat in een hoog vaandel. We toetsen, zowel aan interne maatstaven als aan externe, om te bezien of we voldoende resultaat behalen. Elk schooljaar wordt een toets kalender gemaakt. We werken met basistaken, taken voor meer(hoog)begaafde leerlingen en minimumtaken.

Eigen

- Eigenheid en authenticiteit vinden we erg belangrijk: leerlingen willen we helpen ontdekken wie ze zijn en wat hun mogelijkheden zijn.
- Tegelijkertijd is het van groot belang dat ze de eigenheid van anderen accepteren en respecteren.

- In toenemende mate leren onze leerlingen verantwoordelijkheid te dragen voor hun eigen werk.

Wijsheid

- Kennis is belangrijk, maar tevens is van belang dat onze leerlingen groeien in zelfkennis, in inzicht.
- Wijsheid is een mix van kennis (op te doen via instructie, ontdekken, verkennen, samenwerken, e.d.) en inzicht (hoe ga ik om met anderen, met mezelf, met materie).
- Ieder kind heeft zijn/haar eigen wijsheid. We gebruiken dan ook de soorten intelligenties (meervoudige intelligentie) van Howard Gardner in ons onderwijs.
- Optimisme kenmerkt onze omgang met onze leerlingen: door positieve verwachtingen te hebben, stimuleren we hen in hun zelfvertrouwen.

Kernachtig: "Samen Werken aan Eigen Wijsheid"

Het team van de openbare basisschool voor Daltononderwijs staat voor:

De basisprincipes van Helen Parkhurst

Stimuleren om het maximale uit de mogelijkheden van de kinderen te halen

Goed leerlingvolgsysteem voor de resultaten van uw kind (CITO)

Respect en waardering voor elkaar

Leerlingen een gevoel van veiligheid, vertrouwen en geborgenheid geven

Het helpen van elkaar en samenwerken, ook klassendoorbekend

Een sfeer te kweken waar je jezelf mag, kan en durft te zijn

Persoonlijke aandacht

Ruimte voor het ontwikkelen van eigen talenten, gebruik makend van de meervoudige intelligentie van Howard Gardner

In onze school krijgen de begrippen **eigen verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, leren samenwerken** en **keuze vrijheid** extra nadruk. Ze zijn de basisprincipes van het daltononderwijs. Deze begrippen zijn essentieel voor de ontplooiing als mens. In 2.2. wordt het Daltononderwijs nader uitgelegd.

Op de volgende bladzijde staat het verhaal van de gans. Dit is wat wij op de daltonschool Ees nastreven.

Het verhaal van de gans

De volgende herfst, wanneer u ganzen ziet vliegen die naar het zuiden reizen om de winter te ontvluchten ... vliegend in een V-formatie...zou u zich kunnen afvragen wat de wetenschap heeft ontdekt over het feit waarom ze vliegen zoals ze vliegen.

Wanneer iedere vogel met zijn vleugel slaat, ontstaat er een opwaarts luchtstroompje voor de vogel die direct achter hem vliegt.

Door in een V-formatie te vliegen neemt het vliegvermogen van de gehele troep 71% toe, in vergelijking met wanneer iedere vogel afzonderlijk zou vliegen.

Mensen die een gemeenschappelijke weg volgen en gemeenschapszin bezitten kunnen hun doel sneller en makkelijker bereiken omdat ze varen op het vertrouwen dat ze in elkaar hebben.

Indien een gans uit de formatie valt, voelt hij plotseling de luchtweerstand en een tegenkracht, doordat hij het alleen wilde proberen...en dan gaat hij vlug weer in de formatie om van de opwaartse kracht van de vogel vóór hem te kunnen profiteren.

Wanneer we net zo verstandig zijn als een gans, zullen we in de formatie blijven met diegenen die dezelfde weg opgaan als wij.

Wanneer de gans die aan kop vliegt moe wordt, zal hij naar een andere plaats in de formatie gaan en een andere gans zal zijn plaats innemen.

Het is verstandig om werk dat veel vergt afwisselend te laten doen door mensen, die elkaar ondersteunen en stimuleren.

De achterste ganzen snateren om zo de ganzen, die voor ze vliegen aan te sporen hun snelheid te bewaren.

Wat zeggen wij als wij achterin snateren en hoe maken we dat kenbaar?

Tenslotte...en dit is belangrijk...wanneer een gans ziek wordt of gewond raakt door gewerschoten en hij valt hierdoor uit de formatie, dan zullen twee andere ganzen ook uit de formatie gaan en hem naar de grond volgen om hem te helpen en te beschermen. Ze zullen bij hem blijven, totdat hij weer in staat is te vliegen of totdat hij is gestorven. Dan zullen ze alleen opstijgen of met een andere formatie meevliegen om zo hun eigen troep te kunnen inhalen.

Wanneer we net zo verstandig zijn als een gans zullen we elkaar onvoorwaardelijk bijstaan

2.2 Daltononderwijs.

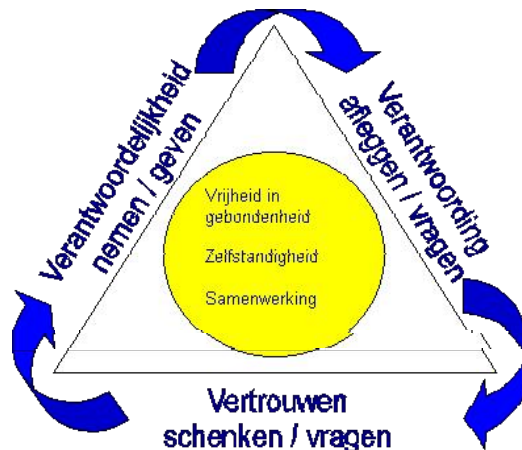
Op 24 augustus 1990 is ons de officiële status voor het geven van Daltononderwijs verleend, door de Nederlandse vereniging van Daltononderwijs. Wij vinden het heel belangrijk dat het leven van het kind in school moet aan sluiten bij zijn/haar leven buiten de school. In het dagelijkse leven wordt een kind aanvaard als een jong mens die met vallen en opstaan moet leren zelf verantwoordelijkheid te nemen voor zijn gedrag. Hulp van volwassenen en andere kinderen is daarbij voor elk kind van essentieel belang. De leerkrachten streven er naar om een zo goed mogelijk contact op te bouwen met uw kind(eren). Ook vinden we de sfeer van verdraagzaamheid, respect en hulp aan elkaar, maar ook opkomen voor jezelf in de groepen van groot belang. Wij streven ernaar om uw kind(eren) in een veilige en vertrouwde sfeer te laten leren naar zijn/haar beste kunnen.

2.3 Basisprincipes.

Onze school werkt volgens de 3 basisprincipes van het Daltononderwijs. De basisprincipes zijn:

1. *keuze vrijheid*
2. *zelfstandigheid*

3. *samenwerking*

Op onze Daltonschool zijn de Daltonprincipes zelfstandigheid, keuzevrijheid en samenwerken geïntegreerd in een grondhouding, a way of life. Een grondhouding, die gebaseerd is op de maatschappij- en mensvisie, zoals bedoeld door Helen Parkhurst: Een grondhouding, gericht op de mens, die initiatief neemt, pro-actief is, verantwoordelijkheid neemt en verantwoording vraagt en aflegt: een 'mens zonder vrees'. De ontwikkeling vanuit de Dalton principes is een doorgaande

lijn van "een leven lang leren/zich ontwikkelen". De Daltonschool borduurt hierop verder als een 'een lerende organisatie, die zich continu ontwikkelt'.

Een belangrijk middel om aan deze uitgangspunten gestalte te geven is de "taak". De kleuters beginnen met een takenkaart. Elke week krijgen ze deze kaart mee naar huis. De leerlingen van groep 3 starten met de dagtaak. Daarna krijgen ze een halve weektaak. En als ze er aan toe zijn krijgen de leerlingen een hele weektaak. Deze bladen krijgen de leerlingen mee naar huis, zodat u kunt zien hoe ze gewerkt hebben.

ad. 1. Keuze vrijheid.

Vrijheid betekent niet dat het kind kan doen wat het wil, maar gaat steeds gepaard met een groot verantwoordelijkheidsbesef. De kleuter en de 12 jarige zullen ieder op hun eigen manier in verschillende mate die vrijheid moeten ervaren. Zij hebben ruimte nodig om zich te kunnen ontplooiën. Niet alle kinderen kunnen dezelfde vrijheid aan en zullen dus niet in gelijke mate zelfstandig kunnen functioneren. Vandaar dat je als leerkracht de kinderen goed individueel moet kennen en begeleiden. Tijdens de taakuren kan de leerling zelf bepalen wanneer, hoe en hoeveel tijd hij/zij aan de uitwerking van zijn taak werkt. Maar er is één afspraak: de taak die het kind krijgt moet wel af. De (hoeveelheid) leerstof wordt bij het kind aangepast. Elk kind vanaf groep 1 heeft een eigen takenkaartje en elk kind vanaf groep 3 heeft daarvoor een eigen takenmap, waarin precies aangegeven staat waar het zich bevindt in de leerstof.

ad. 2. Zelfstandigheid.

Het zelfontdekkend bezig zijn van kinderen willen wij stimuleren. De verworvenheden vanuit het kleuteronderwijs moeten in de andere groepen niet verloren gaan. Zelfstandigheid komt voor binnen alle vakgebieden op onze school. Het materiaal staat uitnodigend in open kasten. De leerlingen worden er op deze manier actief bij betrokken. Het materiaal is zoveel mogelijk zelf corrigerend. De groepsinstructies leiden vaak vanuit een probleemstelling de nieuwe leerstof in, die tijdens de taakuren zelf opgelost kan worden. Wanneer een leerling de opdrachten niet zelfstandig uit kan voeren kan hij hulp aan een andere leerling vragen. Het van elkaar leren is van groot belang. De zelfstandigheid wordt hierdoor bevorderd. De leerkracht heeft hierbij een stimulerende, corrigerende en begeleidende taak. We gebruiken hiervoor de Daltonblokjes. Ieder leerling vanaf groep 3 heeft zo'n blokje op zijn tafel staan.

ad. 3. Samenwerking.

De leerlingen vullen elkaar aan, helpen elkaar op basis van sterke en zwakke punten. Samenwerking schept tussen leerlingen onderling en tussen leerkracht en leerling een band. Samen overleggen en elkaar suggesties geven is van groot belang. Wij vinden het belangrijk dat leerlingen ten opzichte van elkaar meelevend, belangstellend en verdraagzaam zijn.

2.4 Meervoudige intelligentie en het keuze uur.

Kinderen hebben hun eigen interesses en belangstellingsgebieden. Hun eigen specialismen. Zo zijn er kinderen die erg muzikaal zijn, technische kinderen, bewegelijke kinderen, sociale kinderen, enz.

Wij hebben als stelling dat kinderen allemaal op hun eigen gebied talentvol zijn en dat ze hun talent willen ontwikkelen.

Daarom willen we kinderen de mogelijkheid geven, naast het cognitieve, ook zijn of haar eigen intelligentie te ontwikkelen.

We geven uw kind die mogelijkheid binnen het keuze-uur.

Minimaal één keer per week bieden wij kinderen de mogelijkheid te kiezen wat ze willen. We bieden daarbij activiteiten aan volgens het principe van de meervoudige intelligentie (elk kind is knap op zijn of haar eigen gebied). Binnen dit keuze-uur worden kinderen uitgenodigd en uitgedaagd zelf met ideeën te komen over wat ze willen bereiken.

Zo organiseren we met uw kind de meest uiteenlopende activiteiten! Ook maken we graag gebruik van de expertise van ouders en vrijwilligers.

de acht intelligenties zijn:

Woordknap: Het kind denkt in woorden, kan goed communiceren, houdt van woordspelletjes, e.d.

Rekenknap: Het kind denkt in systemen, lost graag logische problemen op en analyseert en redeneert graag.

Kijkknap: Het kind denkt in beelden en voorstellingen, ziet oplossingen voor problemen en oriënteert zich ruimtelijk goed.

Muziekknop: Het kind denkt in muziek, ritmes en maat. Houdt van zingen en geluid.

Beweegknap: Het kind denkt in bewegingen door te voelen. Houdt van sport, dans en expressielessen.

Natuurknap: Het kind denkt in samenhang met de omgeving. Heeft liefde voor de natuur en voor wat groeit en bloeit.

Mensenknap: Het kind denkt door na te gaan wat anderen voelen, houdt van contact met anderen, voelt aan wat anderen bezig houdt.

Zelfknap: Het kind denkt door bij zichzelf te rade te gaan, werkt graag alleen, houdt zich soms wat op de achtergrond.

Ook tijdens de reguliere lessen houden we rekening met de manier van leren van uw kind. We hanteren het principe van extra instructie, basisinstructie, compacten en verrijken, minimumpakket en extra uitdagende leerstof voor meer(hoog)begaafden.

2.5 Contacten met andere Daltonschoolen.

Onze school heeft ook contacten met andere Daltonschoolen in de regio Drenthe. Om het jaar wordt er een regionale Daltondag regio Drenthe georganiseerd. Wij als team gaan daar ook naar toe. Een aantal keren per jaar is er overleg met dalton coördinatoren en directies tussen de Drentse Dalton basisscholen, waaraan ook onze school deelneemt. Verder kunnen we altijd op bezoek bij de Daltonschoolen om te kijken hoe er op andere scholen gewerkt wordt. Ook onze

school staat open voor collega's, die onze werkwijze willen bekijken. Gezamenlijk kunnen we ervoor zorgen om het gehele Daltononderwijs op een nog hoger plan te brengen. Via specifieke infobladen van de Nederlandse Dalton vereniging blijven we, landelijk gezien op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen. Zie www.dalton.nl

Het Daltononderwijs neemt in Nederland een grote vlucht. Er zijn op dit moment ruim 368 basisscholen, die zich Daltonschoon mogen noemen. Daarnaast zijn er ook nog enige tientallen Daltonschoon voor voortgezet onderwijs en 24 HBO scholen. Opvallende kenmerken van Daltononderwijs voor de buitenstaander zijn onder andere: zelfstandig werken, werken met taken, werken in groepjes, etc. Veel van deze kenmerken zijn de afgelopen twintig jaar in de een of andere vorm in vrijwel elke basisschool gerealiseerd. In de Wet op het basisonderwijs van 1985 stelt de wetgever zelfs eisen aan dit soort ontwikkelingen. Dit betekent, dat Dalton een prima keuze is. Onze school stelt ook elk jaar de deuren open op de Nationale Open Daltondag in maart.

2.6 Computergebruik.

Op onze school hebben we een ICT coördinator (Informatie Communicatie Technologie). Tevens is er, binnen ons bestuur, een bovenschools ICT'er.

We gebruiken steeds meer computers door de hele school heen, als ondersteuning van ons onderwijs.. De school is aangesloten op een computernetwerk. We hebben diverse programma's aangeschaft die precies aansluiten bij onze methodes voor rekenen, lezen, taal, geschiedenis, biologie, aardrijkskunde en techniek. Leerlingen maken gebruik van internet en maken presentaties via powerpoint. In alle groepen hebben we meerdere computers. Ook kunnen leerlingen met laptops werken. Vanaf schooljaar 2011-2012 hebben alle lokalen een digitaal schoolbord.

De computers worden op een drietal wijzen gebruikt:

- Als onderdeel van de methode, bijv. bij de nieuwe versie van Veilig Leren Lezen en Spelling in beeld en Wereld in Getallen. Dit vinden we een belangrijk onderdeel van onze leerstof.
- Als extra aanvulling op de methode, zowel remediërend als verbredings- en verdiepingsstof.
- Als extra mogelijkheden buiten de leerstof om, zoals: Internet, oriëntatie binnen de techniek, kennis opdoen in een encyclopedie.

Protocol Internet/e-mail:

Het gebruik maken van Internet is niet zonder gevaren. Daarom hebben we gezamenlijk met de andere scholen in onze gemeente een aantal regels opgesteld om het Internetten zo veilig mogelijk te maken:

Belangrijke regels voor Veilig Internetten:

1. **Zet nooit je naam met je adres, telefoonnummer of een foto of iets anders van jezelf in een e-mail bericht.**
(wil je het toch doen, vraag dan altijd aan je juf of meester of dit mag)
2. **Krijg je e-mail berichtjes die je niet leuk of raar vindt?**
(vertel dat dan meteen aan je juf of meester)
3. **Vertel het je juf of meester meteen als je informatie ziet, waardoor je je niet prettig voelt.** (bijv seks of geweld)

4. **Op vragen om te "downloaden" is het antwoord in principe altijd nee.**
(Bij twijfel vraag het aan je juf of meester)
5. **Spreek met je juf of meester af wanneer en hoe lang je op het Internet mag en van welke programma's je gebruik maakt.**
6. **Chatten is NOOIT toegestaan.**
7. **Je mag nooit afspreken met iemand die je "online" op Internet hebt ontmoet, zonder toestemming van je juf of meester.**

Indien u bezwaar heeft tegen het feit dat uw kind in contact komt met Internet/e-mail, dan kunt u dit aangeven bij de schoolleiding, middels het formulier dat u meekrijgt bij inschrijving van uw kind.

2.7 Kerndoelen en methodegebruik.

In 1993 werden door het Ministerie van Onderwijs de zogenaamde kerndoelen voor het basisonderwijs vastgelegd.

Alle op de school in gebruik zijnde methoden moeten voldoen aan de kerndoelen. Kerndoelen zijn een beschrijving van doelstellingen die kinderen moeten hebben behaald aan het eind van de basisschool. De inspectie bekijkt tijdens haar schoolbezoek in het kader van het integraal of regulier schooltoezicht of de op school in gebruik zijnde methoden voldoen aan deze kerndoelen. Voldoen de methoden hieraan niet, dan maakt de inspectie met de school afspraken om deze methoden te vervangen door nieuwe. Onze school heeft in het recente verleden een integraal schooltoezicht ondergaan. Uit dit onderzoek is gebleken dat onze school methoden gebruikt die aan de kerndoelen voldoen.

Welke prioriteiten stelt de school zich?

Naast aandacht voor taal, lezen en rekenen, hebben we aandacht voor de creatieve, de sociale en de emotionele ontwikkeling van kinderen; ook vinden we het belangrijk om een school te zijn waar uw kind zich veilig voelt en waar het de ruimte krijgt.

De kerndoelen liggen opgesloten in onze werkwijze en methoden:

Lezen- Taal:

In groep 3 (in groep 2 kan daar al mee begonnen zijn) is het leren lezen belangrijk. Goed lezen is de basis voor een goede voortzetting van de schoolloopbaan. We gebruiken de methode "**Veilig Leren Lezen**". In schooljaar 2007-2008 zijn we met de nieuwste versie gestart. Deze versie houdt rekening met verschillen tussen leerlingen. Het aanvankelijk lezen (dat is het leren lezen) gaat geleidelijk over in het voortgezet lezen. De kinderen beheersen alle letters en lettercombinaties, maar de moeilijkheidsgraad en het tempo worden opgevoerd.

We gebruiken diverse series voor duolezen/stillezen/tutorlezen.

We gebruiken projectcollecties van de bibliotheek en het documentatiecentrum.

In groep 4 t/m 6 werken we aan het voortgezet technisch lezen met de methode "**Estafette**".

Naast dit technisch lezen werken we aan begrijpend lezen. We gebruiken hiervoor de methode "**Goed gelezen**" en Kidsweek Junior vanaf groep 5.

In de groepen 4 t/m 8 gebruiken we Taal en Spelling in Beeld voor diverse taal oefeningen en spelling. Hierbij gebruiken we minimum-, basis- en verdiepingsstof.

Schrijven:

In de groepen 2 t/m 6 gebruiken we de nieuwe versie van "**Schrijven in de basisschool**" voor het schrijven. Ontspannen schrijven ligt aan de basis van creatief schrijven. In de kleuterbouw ontwikkelen wij heel bewust de motoriek van de kinderen om zo geleidelijk over te gaan naar het leren schrijven vanaf groep 4. De kinderen leren een rechts hellend, doorlopend en duidelijk leesbaar handschrift. In groep 3 beginnen de kinderen met potlood en wanneer zij daaraan toe zijn schrijven zij met vulpen. Het schrijven met vulpen en volgens de schrijfmethode passen we tot en met groep 8 toe.

Rekenen

Bij rekenen werken we met de groepen 1 t/m 8 aan de nieuwe versie van *Wereld in Getallen*.

Tevens gebruiken we in de kleutergroepen *Schatkist*.

Deze methode biedt werkboeken aan op drie niveaus: minimum, basis en voor meer begaafdheid.

Wereldoriëntatie

Leergebieden als verkeer, biologie, aardrijkskunde en geschiedenis worden meestal aangeboden m.b.v. de methode. Jaarlijks wordt er ook gewerkt rond een bepaald thema.

De groepen 1 en 2 werken wel altijd thematisch.

Aardrijkskunde:

Groep 3 en 4 werkt uit de methode "**Het ei van Columbus**". Vanaf groep 5 hanteren we de methode "**Wereld dichtbij**". Ook topografie komt regelmatig aan bod op een aantrekkelijke manier i.s.m. de leerstof.

Geschiedenis

Groep 3 en 4 werkt uit de methode "**Het ei van Columbus**". Groep 5 t/m 8 gebruikt "**Speurtocht**".

Biologie

Groep 3 en 4 werkt uit de methode "**Het ei van Columbus**". Groep 5 t/m 8 gebruikt "**In vogelvlucht**" (de nieuwste versie).

Verkeer

De groepen 3 t/m 7 werken met de methode van **Veilig Verkeer Nederland**.

Deze richt zich op de alledaagse praktijk van het verkeer. In groep 7 doen de leerlingen verkeersexamen, welke bestaat uit een theoretisch en een praktisch gedeelte. Bij het niet slagen is er in groep 8 een herkansing mogelijk. Voordat de kinderen hieraan deelnemen kan er op school een fietskeuring plaats vinden.

Engels

De groepen 7 en 8 leren de beginselen van de Engelse taal volgens de methode "**Real English**" (de nieuwste versie).

Expressievakken

Voor muziek kunnen we gebruik maken van de methode "**Moet je doen**". Maar gelukkig hebben we een vakleerkracht muziek in ons team. Geen enkele methode kan daar tegen op! Sinds 2009 hebben we ons eigen kinderkoor "de Daltoontjes". Leerlingen, die zin hebben om extra te zingen en ook om af en toe eens een optreden te geven, kunnen zich aan het begin van elk schooljaar opgeven. Tussentijds is er ook de mogelijkheid om mee te doen.

Verder hebben we allerlei naslagwerken en boeken over tekenen en handvaardigheid. Regelmatig maken we gebruik van de expertise van een kunstenaar, die gastlessen komt geven.

Techniek

Techniek is verweven in ons onderwijs. Met behulp van de techniektorens werken de kinderen o.a. tijdens het keuze uur aan lessen uit de techniektorens. De maand oktober is onze techniekmaand bij uitstek: gastlessen, excursies, opa en oma techniek uur! Ook wordt het geïntegreerd aangeboden in de biologie methode.

Cultuur

De school neemt deel aan culturele activiteiten die per jaar gepland worden voor alle scholen van de gemeente Borger-Odoorn en is opgenomen in het Podiumplan. Dit Plan gaat ervan uit, dat iedere leerling tenminste één keer per jaar naar een culturele voorstelling gaat. Waarbij diverse soorten van kunstuitingen worden aangeboden. Onze school vindt cultuur belangrijk, vandaar dat wij meerdere voorstellingen bezoeken of op onze school laten komen. Groep 7 en 8 gaat in ieder geval elk jaar naar een voorstelling van het Noord Nederlands Orkest. Ook doen we mee aan de Culturele Mobiliteit en bezoeken bijvoorbeeld het Herinneringskamp te Westerbork.

De school stimuleert ook de naschoolse activiteiten in het dorps huis in creatieve, muzikale en sportieve activiteiten. Vraag even bij de schoolleiding wat er zoal te doen is!

Godsdienstonderwijs

Doelomschrijving Godsdienstig Vormings Onderwijs:

De leerlingen maken kennis met belangrijke aspecten van bijbel en christendom. Ze leren, in relatie met bepaalde thema's, daarvan iets over andere, in Nederland en in school aanwezige godsdiensten. Zij worden geholpen de thema's uit de verhalen te verbinden met gebeurtenissen en ervaringen uit hun eigen leven en worden gestimuleerd eigen ideeën over levensbeschouwelijke vragen te ontwikkelen.

De leerlingen worden aangemoedigd hun eigen mening te vormen maar zonder dat er sprake is van druk of suggestie dat de leerlingen eigenlijk een bepaalde keuze moeten maken.

Opzet voor groep 5 en 6:

- Spelenderwijs kennismaken met de verhalen uit het christendom en jodendom.
- Spiegelverhalen en bijbelverhalen wisselen elkaar af en worden met elkaar verweven. Vertellenderwijs wordt de historische en culturele achtergrond van jodendom en christendom zichtbaar.
- Introductie van de les door middel van gesprekken, spel en terugblik op de verhalen.
- Verwerking van de inhoud door middel van werkbladen met allerlei opdrachten, een spel, een gedichtje of het aanleren van een lied.

Opzet voor groep 7 en 8:

- Lesblokken van 6-8 weken rond een bepaald thema, waarbinnen een serie samenhangende verhalen uit de bijbel, jeugdliteratuur of uit andere godsdiensten aan de orde komen.
- Introductie van de les door middel van gesprekken, spel, e.d.
- Verwerking van de inhoud door middel van werkbladen met allerlei opdrachten, een spel, e.d.
- De samenhang in een blok wordt duidelijk gemaakt door middel van een themablad dat de rode draad visualiseert.
- Thema's: o.a. schepping, verwachting, vrede met jezelf en met de ander, rituelen, leven en dood, op weg, samen leven, gerechtigheid en dromen.

Eén keer per week wordt er bij ons op school godsdienstles gegeven. Een vakleerkracht geeft de lessen. Ze geeft les aan de groepen 5 en 6 en aan de groepen 7 en 8.

Wij achten deze lessen zinvol aangezien we in een samenleving leven met verschillende levensbeschouwelijke overtuigingen. De lessen dragen een strikt neutraal karakter; waarin diverse godsdiensten aan bod komen. De lessen kunnen worden gevolgd op basis van vrijwilligheid. Wilt u dat uw kind de lessen niet bijwoont dan kunt u dat aan het begin van het schooljaar kenbaar maken bij de groepsleerkracht waar uw kind bij in de groep zit. Wij zorgen er dan voor dat uw kind tijdens deze les andere werkzaamheden verricht. *In de jaarkalender staan de tijden en de gegevens van de leerkracht godsdienst.*

Schoolproject

Eén keer per jaar werken we in alle groepen rondom hetzelfde onderwerp. Dit schooljaar doen we mee aan de Natuur en Milieu Educatie. We geven workshops, werken klassen doorbrekend en gastouders helpen een handje mee. De ruimtes worden ingericht naar het thema.

Uitwisseling

In de laatste maand van het schooljaar vindt er een uitwisseling plaats voor alle groepen naar de volgende groep.

2.8 Bevorderen burgerschapszin en sociale integratie.

De leerlingen groeien op in een samenleving met verschillende bevolkingsgroepen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen kennis hebben en kennis maken met verschillende achtergronden, religies en culturen van leeftijdsgenoten. Burgerschapsvorming is geen vak apart, maar een manier van omgaan met kinderen en lesgeven, waarbij kinderen uitgedaagd worden om na te denken over hun rol als burger in de Nederlandse samenleving. Het doel is om kinderen al vroeg te leren hun verantwoordelijkheid te nemen in onze democratische samenleving. Op schoolniveau wordt dit concreet gemaakt met behulp van schooltelevisie, die hiervoor speciale programma's heeft ontwikkeld. Daarnaast wordt aandacht geschonken aan het blad samsam. De redactie van samsam vindt dat iedereen een goed leven moet hebben. Samen delen, samen werken aan de ontwikkeling van alle landen en voor alle mensen. Daarover gaat het wereldtijdschrift samsam en de bijbehorende website.

2.9 Omgaan met elkaar, sociale veiligheid op school.

Elke school wil kinderen optimale ontplooiingskansen bieden en hun veiligheid garanderen. Dat lijkt zo vanzelfsprekend dat velen zich niet kunnen voorstellen dat kinderen op school lastig gevallen kunnen worden. Intimiderend of pestgedrag door medeleerlingen, personeel of ouders binnen de schoolorganisatie is ongewenst en het is de taak van de school om dit te voorkomen en te beëindigen. In de bewijskaarten en protocollen zijn de afspraken opgenomen. Wilt u dit inzien, maak dan een afspraak met de schoolleiding.

2.10 Lesuren per week.

Het aantal lesuren per vak per week.

Aangezien we met taken werken is het voor onze school niet mogelijk om exact aan te geven hoeveel tijd er per vakgebied taal, rekenen, lezen en schrijven besteed wordt. Dat zal ook per kind verschillend zijn.

De taak bestaat uit: instructie en maken van rekenen, taal, schrijven, computeropdrachten en lezen. In het volgende schema geven we het aantal uren bij benadering weer. Voor groep 1 en 2 is een gemiddelde genomen, omdat groep 1 een extra middag vrij is.

werken met ontwikkelings- materiaal/taak	7.20 uur	14.45 uur	8.55 uur	8.45 uur
spel en beweging/gym	4.15 uur	2.15 uur	1.50 uur	1.50 uur
taalontwikkeling/schrijven	6.55 uur	zit in de taak	2.00 uur	2.10 uur
muziek	2.30 uur	0.45 uur	0.30 uur	0.30 uur
aardrijkskunde/biologie/ geschiedenis/ wereldoriëntatie	zit o.a. in taalontwikkeling (0.20 uur)	1.00 uur	5.20 uur	5.30 uur
verkeer	zit o.a. in taalontwikkeling	0.45 uur	1.00 uur	0.40 uur
stil- en begrijpend lezen	n.v.t.	2.45 uur	3.25 uur	3.20 uur
creatief, tekenen, handenarbeid, textiel, drama, meervoudige intelligentie	hoort in werken met ontwikkelings- materiaal	1.15 uur	2.15 uur	2.15 uur
godsdienstonderwijs groep 5/6 en 7/8	n.v.t.	n.v.t.	0.30 uur	0.45 uur

Het totaal aantal uren per week is voor;

groep 1: 21.15 uur (in het bovenstaande schema staan de tijden van groep 2,
groep 1

gaat 1 middag per week minder naar school)

groep 2: 23.30 uur

groep 3 en 4: 23.30 uur

groep 5 t/m 8: 25.45 uur

2.11 Kwaliteitsbeleid.

Jaarlijks bekijken directie, team en het management team welke veranderingen er doorgevoerd moeten worden ter verbetering van het functioneren van onze school in al haar aspecten. Om alles overzichtelijk te houden, gebruiken we kwaliteitskaarten, bewijskaarten en het schoolplan. In het schooljaarplan hebben we beschreven wat we ieder afzonderlijk schooljaar willen bereiken.

Door de jaarlijkse evaluatie blijven we betrokken bij onze verbeterpunten. We leggen onze resultaten en afspraken vast en stellen eventuele verbeterpunten bij. Indien nodig volgt het hele team of een aantal leerkrachten scholing.

Zowel interne als externe kanalen leveren ons informatie voor nieuwe verbeterpunten:

Interne kwaliteitscontrole:

Eens per vier jaar voeren we een enquête Van Beekveld & Terpstra uit. De leerkrachten beoordelen kritisch alle onderdelen van de school. Uit deze uitkomst halen we de verbeteronderwerpen voor de komende vier jaren.

Ook vragen we ouders en leerlingen om de enquête in te vullen. Ook deze uitkomsten worden als verbeterpunten in het schoolplan opgenomen.

Ook tijdens de Daltonvisitatie worden leerling-, ouder- en leerkracht enquêtes uitgevoerd. Maar eigenlijk staan we altijd open voor uw mening.

Externe kwaliteitscontrole:

Ieder jaar bezoekt **de inspecteur** onze school voor een jaarlijks onderzoek. Eens per vier jaar worden we bezocht voor een periodiek kwaliteitsonderzoek. Uit deze bezoeken komen aanbevelingen naar voren die we verwerken in onze verbeterpunten.

Ook de Dalton visitatiecommissie kan aanbevelingen hebben, die we uiteraard ook meenemen.

Aan de volgende items gaan we in het schooljaar 2011-2012 werken:

- digitale schoolbord: alle leerkrachten zijn competent in het gebruik van het bord
- rapporten: aanpassen aan werkwijze minimum, basis, meer begaafdheid
- scholing leerkrachten t.a.v. klassenmanagement en het maken van groepsplannen/nog beter kunnen inspelen op de leerbehoeftes van het kind
- dalton: samenwerkingsvormen
- communicatie met ouders

3.1 De kleutergroep.

Om de gewenning zo vlot mogelijk te laten verlopen, mogen alle nieuwe leerlingen, voordat ze 4 jaar worden, van te voren 5 dagdelen, in overleg met u, aan onze lessen deelnemen. De Wet bepaalt 5 dagdelen; wij vinden dat dit echter soms te weinig is, daarom willen we dat aanpassen aan het kind. In overleg met de leerkracht van groep 1 en 2 wordt er dan een afspraak gemaakt wanneer uw kind het beste kan meedraaien.

Ook bieden wij u de mogelijkheid aan om uw peuter bij ons op de peutermiddag te brengen. Op deze manier is de overgang naar de basisschool natuurlijk niet meer zo groot. De peuters maken zo kennis met andere kinderen.

De peuters (vanaf 2 jaar en ongeveer 3 maanden) mogen een middag in de week op onze school komen. Er wordt dan o.a. in "het Zonnetje", buiten of in het speellokaal gespeeld. Er is een informatiefolder beschikbaar waar alles in staat. Er zal een kleine bijdrage per kind per jaar gevraagd worden voor speciale gelegenheden zoals; Sinterklaas, Kerst, Pasen en voor aanschaf van materialen. De ouderraad beheert het geld en de uitgaven zullen op de zakelijke ouderavond zichtbaar gemaakt worden.

Op de laatste peutermiddag van uw kind, voordat het 4 jaar wordt, houden we een ceremonie: uw kind wordt door de peutergroep "weggebracht" naar groep 1. De kleuters staan klaar met een poort om zo de nieuwe leerling te verwelkomen.

Tegelijkertijd krijgt u bij het inschrijfformulier ook een intake vragenlijst mee van de school zelf, zodat we uw kind goed leren kennen. Tevens hebben we een intakegesprek waarbij we u ook vragen stellen om meer(hoog)begaafdheid al in een vroeg stadium te kunnen signaleren, zodat we daar gericht mee aan de slag kunnen.

U kunt uw kind thuis al helpen om de stap naar de basisschool wat kleiner te maken. Een aantal mogelijkheden zijn:

- Leer uw kind zich zelf aankleden, o.a. jas en schoenen. Praat veel met uw kind over wat er is gebeurd/gaat gebeuren op school. Uw kind weet dan een klein beetje waar het aan toe is en zal niet voor grote verrassingen komen te staan.
- Trek uw kind makkelijke kleren aan, die uw kind zelf aan en uit kan trekken (vb. joggingbroek, broek met een kindervriendelijke sluiting, T-shirt, trui). Dit maakt de stap naar een vreemd toilet wat kleiner. En ook bij het spelen kan de kleuter zich beter bewegen.
- Geef uw kind niet te veel eten mee voor de pauze. In het begin valt er voor de jongste kinderen meer te kijken dan te eten. Veel kinderen redden het dan niet om in het fruitkwartiertje alles op te eten. Een stukje fruit of een kleine boterham met een beetje drinken is al gauw voldoende. Geeft u geen snoep mee, wij zijn voorstanders van gezonde voeding.
- In het begin zal uw kind snel moe zijn door het dagelijkse schoolbezoek. De kinderen uit groep 1 zijn dan ook drie middagen vrij, namelijk op de woensdag-, donderdag- en vrijdagmiddag.
- Wij vinden het zeer gewenst dat uw kind, als het bij ons op school komt, zindelijk is. Mocht uw kind nog niet zindelijk zijn, meldt u dat dan van tevoren, zodat we samen met u naar een juiste oplossing kunnen zoeken.

De zorg voor het jonge kind.

Wij proberen de verworvenheden van het kleuteronderwijs niet verloren te laten gaan. In het kleuteronderwijs vinden wij de ervaringen en belangstelling van het kind belangrijk. Dat betekent voor de kleuterjuf kennis te nemen van alles wat een kind betreft: zijn gezin, zijn buurt, zijn ervaringen. We werken met de methode Schatkist en werken thematisch. Dat wil niet zeggen dat we star de methode volgen. Soms moeten geplande onderdelen kunnen wijken voor iets dat kinderen op een bepaald ogenblik hevig interesseert. Het betekent ook, dat er bewust situaties worden aangeboden, waarin ervaringen opgedaan kunnen worden en dat hulp wordt geboden die ervaringen te ordenen en te verdiepen.

Een ander gevolg zal zijn dat het proces even belangrijk gevonden wordt als het product (of misschien belangrijker). Het voortdurend verkennen van de wereld vinden we van groot belang. Wij erkennen het kind in zijn totaliteit. De juf observeert kinderen vaker dan dat ze getoetst worden. Wij accepteren dat niet ieder kind even snel is in zijn ontwikkeling. Dit zet zich door in de gehele school.

Voor kleuters is het van grote waarde: *Het leren door te doen*. De kinderen hebben al een mate van zelfstandigheid van huis uit meegekregen. Die bouwen wij verder uit. Er wordt in groepjes of individueel gewerkt en gespeeld, kinderen leren zelf materiaal te pakken en op te ruimen, hun veters te strikken, etc. Deze zelfstandigheid is voor onze gehele school een belangrijke wijze van omgaan met elkaar (dit hoort bij de Dalton basisprincipes).

Ook het spel is van grote waarde voor het totale geestelijke en lichamelijke welzijn van kinderen. Het is de basis voor het verwerven van kennis, van abstracte begrippen, het bevordert het kunnen omgaan met elkaar. Het is een manier waarop een kind, individueel of in groepsverband, op een natuurlijke, creatieve, plezierige (maar ook serieuze) wijze zijn wereld en zichzelf leert kennen.

Kindgericht mag niet inhouden, dat alleen wordt gelet op wat uit het kind zélf komt; er moet ook vooruit gewerkt worden naar de volgende fase. Dat doen we o.a. door middel van het takenkaartje. In de loop van het eerste schooljaar krijgen de leerlingen per week een of meerdere opdrachten, die aangegeven staan op het takenkaartje. Is de opdracht volbracht, dan wordt het door het kind op het takenkaartje afgestempeld.

De taken worden, naar mate het kind ouder wordt, uitgebreid en moeilijker gemaakt. Het komt voor dat het kind al aan alle voorwaarden voldoet en in overleg met de ouders kan er dan al in groep twee begonnen worden met leerstof uit groep 3.

De werkwijze in de kleuterklas wordt tijdens de informatieavond uitgelegd. Natuurlijk mag u altijd de leerkracht vragen om iets uit te leggen.

3.2 Groepsindeling.

Wij hanteren de volgende groepen:

Groep 1 en 2 op alle ochtenden, tijdens de middagen gecombineerd met groep 3. Groep 1 is drie middagen vrij: op de woensdag-, donderdag- en vrijdagmiddag.

Groep 3 en 4 op alle ochtenden.

Groep 5 en 6 op alle ochtenden. 's Middags gecombineerd met groep 4.

Groep 7 en 8

In de jaarkalender kunt u lezen hoe groot de groepen elk jaar zijn.

Door het gehele schooljaar vinden we het ook belangrijk dat we school doorbrekend werken. We doen dit bijvoorbeeld bij projectlessen, bij presentaties van leerlingen, tijdens gezellige activiteiten, zoals de herfstochtend en de paasmiddag. We vinden het belangrijk, dat kinderen elkaar helpen.

De school heeft een regiofunctie. Gemiddeld komen 50% van de leerlingen van omliggende scholen uit dezelfde gemeente of uit een andere gelegen gemeente.

3.3 Schooltijden.

De schooltijden staan op de jaarkalender.

De groepen 1 t/m 4 maken meer uren, dan minimaal zou moeten. Op de woensdag gaan ze langer naar school dan noodzakelijk is. Echter om alle leerlingen gelijktijdig uit school te laten gaan, hebben we dit ingesteld. De schooltijden voor de woensdag zijn: 08.30 uur - 12.15 uur. Het kan in de loop van het jaar voorkomen dat deze groepen een keer extra vrij zijn. De kinderen uit de groepen 1 en 2 worden 's morgens tussen 8.15 uur en 8.30 uur in de klas verwacht. Ze kunnen dan alvast in de kring gaan zitten. De juf is 15 minuten voor aanvang van de les in de klas aanwezig. Ook voor aanvang van de middagschooltijd worden de kinderen uit de groepen 1 en 2 tussen 12.45 uur en 13.00 uur in de klas verwacht. Ook dan is de leerkracht aanwezig. Ouders/verzorgers kunnen de leerlingen in de klas brengen en er is dan tijd voor een praatje. Voor een gesprek moet een afspraak worden gemaakt na schooltijd. Ook kan het zijn dat de leerlingen alvast ontwikkelingsmateriaal mogen pakken en dan mag u dat ook even samen gaan doen.

De kinderen van de midden- en bovenbouw blijven voor aanvang van de lessen buiten. Een leerkracht zal vanaf 08.15 uur en vanaf 12.45 uur buiten toezicht houden. Bij slecht weer en/of bij het afmaken van werk (dat eigenlijk weinig zal voorkomen!) mogen de leerlingen naar binnen. De kinderen mogen niet te vroeg op school komen (een kwartier voor aanvang van de lessen en bij slecht weer graag nog wat later). Er valt natuurlijk altijd over te praten om samen tot een andere afspraak te komen. Te laat komen kan natuurlijk niet, de leerkrachten willen graag niet afgemeld, dan wordt er altijd door de leerkracht naar huis gebeld.

Aan het eind van schooljaar 2010-2011 hebben we een enquête onder de ouders gehouden over landelijke trends o.a. het continue rooster. Op de helft van de ingeleverde formulieren is gekozen voor een continue rooster en de andere helft vindt dat er een keuzemogelijkheid moet blijven. In het schooljaar 2011-2012 gaan we er tussenin: keuzevrijheid tussen wel of niet overblijven blijft voor de ouders, het overblijven is voor iedereen, tot aan de herfstvakantie doen we een proef met gratis overblijven. Evaluatie en een besluitnemen volgt.

3.4 Leerplicht/toelating/schorsing/verwijdering.

Vierjarigen kunnen vanaf hun vierde verjaardag officieel worden ingeschreven. U kunt uw kind natuurlijk altijd eerder aanmelden. U krijgt dan een intake formulier. Op de vierde verjaardag van uw kind krijgt u naast de schoolgids en de jaarkalender, het inschrijfformulier, een formulier om toestemming voor de logopedische screening, een formulier voor toestemming van Internetgebruik en een invulformulier van de ouderraad m.b.t. een klussenlijst. Deze aanmeldingsprocedure geldt ook voor leerlingen die later bij onze school worden aangemeld. Ook krijgt u een intakegesprek met de directeur en de groepsleerkracht, waarbij er gekeken wordt welke aandacht uw kind specifiek nodig heeft. Zes weken na de toelating op onze school van uw kind zal er een evaluatiegesprek plaatsvinden met u en de groepsleerkracht. Indien gewenst kan dit gesprek ook bij u thuis plaatsvinden.

Regels rond de leerplicht:

Zie de algemene schoolgids OPO Borger-Odoorn.

3.5 Schoolverzuim.

Een kind is leerplichtig vanaf de dag dat het vijf jaar is geworden. De wettelijke regels voor schoolverzuim gelden dan ook van af dat moment. Maar, ook voor 4-jarigen geldt dat een geregeld schoolbezoek van groot belang is. Wij willen daarom ook graag altijd vooraf op de hoogte zijn. Bij ziekte kan de school vanaf 8.00 uur gebeld worden. Is het onduidelijk waarom

een kind niet aanwezig is, dan zal de leerkracht vanaf 9.00 uur de ouders bellen. Hoewel 5-jarige kinderen leerplichtig zijn, mogen zij een dag per week verzuimen. Dit moet wel eerst met de school overlegd worden. Op verzoek van de ouders kan de directie toestaan dat een 5-jarige tot 10 uur per week de school verzuimt. Vanaf 6 jaar is elke leerling volledig leerplichtig en moet het kind dan ook altijd aanwezig zijn. Een uitzondering hierop wordt uiteraard bij ziekte gemaakt en bij "gewichtige redenen", zoals bij ernstige ziekte in de familie, een begrafenis van naaste familieleden, huwelijk van een familielid, jubilea van ouders of grootouders. In die gevallen zal door de directie verlof worden verleend. Dit verlof moet ruim vooraf door de ouders schriftelijk worden aangevraagd. Een formulier hiervoor is op school, meestal bij de groepsleerkracht, verkrijgbaar. In geval van ongeoorloofd verzuim (na drie dagen verzuim) zal de leerplichtambtenaar worden ingelicht. De vakantie-regeling wordt ieder schooljaar in overleg met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad door het bestuur vastgesteld. Van deze regeling kan niet worden afgeweken. Het vervroegen of verlengen van vakanties valt niet onder "gewichtige redenen". Ook het buiten de schoolvakanties op vakantie gaan of een lang weekend weggaan is niet toegestaan. Hiervoor wordt alleen ontheffing verleend als de aard van het beroep van de ouders daartoe speciaal aanleiding geeft. Dit moet worden aangetoond met een werkgeversverklaring. De wet kent in die gevallen slechts de mogelijkheid tot verlof voor een periode van maximaal tien dagen, die niet kunnen worden genoten direct na de zomervakantie. We verzoeken u voor u een vakantie boekt eerst te informeren of zijn vakantie binnen de regels valt en kan worden toegestaan.

Het kan voorkomen dat ouders gezien een bepaalde levens/geloofsovertuiging liever niet hebben dat hun zoon of dochter aan een bepaalde onderwijsactiviteit meedoet. Hier kan in goed overleg met de directeur over worden gesproken. Er zal dan gezocht worden naar vervangende activiteiten voor de betreffende leerling.

Zie hiervoor ook de algemene schoolgids.

3.6 Schoolregels.

Uiteraard hanteren we op school en in de klas regels. Alle regels zijn echter onder één noemer te vatten: **HELP ELKAAR, DENK AAN ELKAAR EN HEB RESPECT VOOR ELKAAR**. Met de kinderen (maar ook met u, als ouder) worden er bepaalde afspraken gemaakt!

We houden de kinderen voor:

- Conflicten op te lossen door te overleggen.
- Geen kinderen buiten te sluiten, uit te lachen of uit te schelden, maar respect hebben voor elkaar.
- Geen partij te kiezen bij conflicten en anderen met rust te laten wanneer dit wordt verlangd.

Wanneer het de kinderen niet lukt een conflict zelf op te lossen, kan het worden voorgelegd aan de leerkracht. Wanneer conflicten zich buiten school voortzetten, voelen we ons daarvoor medeverantwoordelijk. In dat geval kan er contact worden opgenomen met de groepsleerkracht of de directeur. Ook kan de school contact opnemen met de ouders. Deze regels zijn opgesteld voor de veiligheid en het welbevinden van alle leerlingen.

Tijdens de kleine pauze spelen de leerlingen uit de onderbouwgroepen op het schoolplein achter de school. De leerlingen uit de bovenbouwgroepen spelen op het schoolplein aan de voorkant. Onder schooltijd spelen de leerlingen van de groepen 1 en 2 niet op het grote speeltoestel voor onze school. Wij achten dit speeltoestel minder geschikt voor de jongere kinderen. Alle speeltoestellen worden jaarlijks gekeurd.

I.v.m. de veiligheid mag er op het schoolplein niet gefietst worden. Dit geldt voor zowel leerlingen als ouders/verzorgers. Leerlingen, die dicht bij school wonen, verzoeken we om niet op de fiets te komen, i.v.m. de beperkte ruimte in het fietsenhok. De ouders, die kinderen met de auto brengen, moeten gebruik maken van de parkeerplaatsen bij school en bij het voetbalveld.

3.7 Tussendoortje.

De kinderen van de onderbouw eten of drinken 's morgens om ca. 10.15 uur in de kring het meegebrachte op. Dit kan een boterham zijn of fruit, maar geen snoep. Drinken mogen de kinderen ook meenemen. Wilt u eraan denken dat u uw kind niet te veel meegeeft? De kinderen uit de groepen 3 t/m 8 eten of drinken het meegebrachte buiten in de pauze op. Ook voor deze leerlingen geldt dat ze geen snoep/chips mogen meenemen.

3.8 Overblijven.

Volgens de Wet op het Primair Onderwijs moet iedere school aan de kinderen de gelegenheid bieden om tussen de middag over te blijven. Ook op onze school is die mogelijkheid er. De leerlingen hebben de keuze mogelijkheid om wel of niet over te blijven. Er zijn geschoolde overblijfkrachten en er zijn leerkrachten beschikbaar. Tijdens de eerste periode van het schooljaar tot aan de herfstvakantie kunnen de leerlingen gratis overblijven. Daarna gaan we evalueren.

Tijdens het overblijven staan de kinderen onder toezicht van de overblijfkracht en een leerkracht. De overblijfkracht houdt van 11.45 uur tot 12.45 uur toezicht op de overblijfkinderen. De overblijfkrachten krijgen hiervoor een (vrijwilligers)vergoeding.

Tussen 12.45 uur en 13.00 uur is er toezicht door een leerkracht. Ook bieden wij de mogelijkheid tot het poetsen van de tanden; neem dan zelf wel een tandenborstel en tandpasta mee.

Regels/afspraken rond overblijven: zie het overblijfreglement en de algemene schoolgids OPO Borger-Odoorn.

3.9 Rapporten.

Drie keer per jaar krijgen de leerlingen uit de groepen 3 t/m 8 een rapport mee naar huis; rond Sinterklaas, Pasen en voor de zomervakantie. De leerlingen uit de groepen 1 en 2 krijgen één keer per jaar een rapport mee; aan het einde van het schooljaar. Met het geven van een evaluatie voor de kleuters beginnen we wanneer het kind een volledig jaar de school heeft bezocht.

3.10 Kijkmiddag/avond.

Twee keer per jaar wordt voorafgaand aan de rapporten een kijkmiddag/avond georganiseerd. Normaal gesproken zal dit rond Sinterklaas en Pasen plaatsvinden. U krijgt hiervan vooraf bericht. Mocht er van de kant van de ouders en/of van de leerkracht behoefte zijn aan meerdere gesprekken, dan kan er natuurlijk vaker over de vorderingen van uw kind gepraat worden. Ook is het soms wenselijk om de weektaken samen te bespreken. Gesprekken voor het zomerrapport worden gehouden op initiatief van de ouders of de leerkracht. Als u het nodig acht, kunt u een afspraak maken met de betreffende leerkracht. Voor de leerlingen uit groep 8 is er in november samen met de ouder(s)/verzorger(s) een informatiesprek over de te volgen weg naar het voortgezet onderwijs en in februari/maart staat de landelijke CITO Eindtoets bespreking samen met de ouder(s)/verzorger(s) gepland. *Op de jaarkalender staan de data vermeld.*

3.11 Spel, beweging en gymnastiek.

Bij ons bewegingsonderwijs staan plezier in het bewegen en het stimuleren van beweging voor nu en later centraal. Behalve de motorische kant ontwikkelen we in de bewegingslessen ook de sociaal-emotionele kanten van kinderen. Hierbij denken we aan samenwerken en aan accepteren van beperkingen of onmogelijkheden van jezelf en de ander. We maken gebruik van ons eigen speellokaal voor de groep 1 t/m 3, van het schoolplein, van het sportveld en voor de groepen 4 t/m 8 van de sporthal de Koel te Borger. We worden met de bus naar de sporthal vervoerd. *Zie voor de tijden de jaarkalender.*

De kinderen in de onderbouw hebben iedere dag spel of gymnastiek. Bij mooi weer gaan we vaak naar buiten, maar we maken ook minimaal vier keer per week gebruik van het speellokaal. Hierbij houdt de leerkracht toezicht en geeft allerlei gerichte oefeningen. Wanneer we naar het speellokaal gaan, dragen ze een broekje + shirt/hemd of een gymbakje. Het dragen van gymshoenen is niet verplicht, maar wordt wel aangeraden (i.v.m. teenschimmel en voetwraten). I.v.m. de vloer van het speellokaal mogen er geen (zwarte) afgeveende zolen onder de schoenen zitten. De schoenen + kleding blijven op school in een door het kind meegebrachte tas. Dit mag geen plastic tas zijn, maar het liefst een van stof.

De leerlingen uit de groepen 4 t/m 8 gaan twee keer per week voor de gymnastiek naar de sporthal de Koel te Borger. Gymkleden + eventueel een handdoek meenemen. Voor de kinderen uit de groepen 4 t/m 8 is het gebruikelijk om zich na het sporten te douchen. We raden het wel aan te douchen na het gymmen. Hebben de leerlingen echter geen handdoek bij zich, dan gaan wij ervan uit dat u, als ouder, het niet nodig vindt. De gymtijden zijn in de jaarkalender opgenomen.

3.12 Verkeersexamen.

Vanaf groep 1 wordt er aan verkeer gedaan. De leerlingen van groep 7 doen mee aan het verkeersexamen. Dit examen bestaat uit een schriftelijk examen door Veilig Verkeer Nederland en uit een praktisch gedeelte; zelf rijden op de fiets door Borger. Aan de geslaagde deelnemers wordt een diploma uitgedeeld. De leerlingen, die het niet gehaald hebben, kunnen het in groep 8 nog eens over doen.

3.13 Schoolreis.

De groepen 1 en 2 verblijven in de directe omgeving van de school. De groepen 3 t/m 8 gaan het ene jaar met elkaar in de bus en het andere jaar gaan ze met de eigen groep op schoolreis. De gezamenlijke schoolreis gaat naar een groot pretpark en de afzonderlijke reizen gaan bijvoorbeeld naar het Verkeerspark te Assen, de natuurschool in Lauwersoog. De groepen 7 en 8 gaan dan 3 dagen (incl. overnachting) op de fiets naar groepsaccommodatie Breeland te Annen. De kosten worden door de ouders zelf betaald (er kan in termijnen betaald worden). In het jaar dat groep 7 en 8 gezamenlijk met de groepen 3 t/m 6 met de bus op schoolreis gaat, zal er voor deze twee groepen verder nog een overnachting in of rondom de school plaatsvinden.

3.14 Excursies.

We vinden het belangrijk om samen op stap te gaan. We doen dat in ieder geval in de oktobermaand=techniekmaand bij ons op school. Daarnaast houden we voor alle groepen één gezamenlijk project, die een hele week duurt. Behorende bij het project organiseren we excursies, zoals o.a. museumbezoek. Projectkranten en voorstellingen voor de ouders behoren ook tot de mogelijkheden. Daarnaast houden we nog excursies in de buurt; bijv. met de

boswachter het bos in of excursies n.a.v. onderwerpen uit de zaakvakken, zoals het Hunebeddenmuseum, het Drents Museum en het Herinneringscentrum Westerbork.

3.15 Schoolkrant.

Twee keer per jaar komt er een schoolkrant uit. De kinderen leveren een belangrijk deel van de kopij. De redactie ligt bij de schoolkrantcommissie. Heeft u zelf een idee, artikel, een ingezonden stuk of een waar gebeurd verhaal?

U kunt het inleveren bij de schoolkrantcommissie.

3.16 Vakantie en vrije dagen.

Vakantierooster: zie de jaarkalender.

3.17 Verjaardag.

Als uw kind jarig is, wordt daar op school uiteraard aandacht aan besteed. Want wat is er nou fijner, dan jarig zijn? Als het kind jarig is trakteert het natuurlijk graag. Wanneer er op snoep getrakteerd wordt, hebben wij daar in principe geen bezwaar tegen, maar onze voorkeur gaat uit naar een gezonde traktatie en let u er wel op dat het altijd een kleinigheidje moet blijven! En liever geen harde snoepjes of lolly's. En denkt u er ook even aan dat sommige kinderen allergisch voor kleurstoffen en/of suikers zijn; dus ook graag voor deze kinderen iets anders meegeven. Informeer even bij de betreffende leerkracht om hoeveel kinderen het gaat en of er kinderen bij zijn die bepaalde dingen niet mogen hebben.

3.18 Afmelden bij ziekte.

In geval van ziekte van uw kind stellen we het op prijs, dat u dat meldt aan de school door een briefje mee te geven aan een ander kind of het zelf even telefonisch door te geven vóór schooltijd. Bij ziekte kan de school vanaf 8.00 uur en vóór schooltijd gebeld worden.

Wordt er niets doorgegeven en uw kind verschijnt niet op school, dan nemen de leerkrachten altijd contact op met thuis. Geef dus ook een vervangend telefoonnummer op.

4.1 Het volgen van de ontwikkeling van de kinderen op school.

De ontwikkeling van de kinderen wordt nauwlettend door de leerkrachten gevolgd op onze school. We hanteren daarvoor enkele instrumenten. In de onderbouwgroepen is dat vooral de observatie en het nauwkeurig bijhouden daarvan, via de methode Schatkist. Kijken naar de reactie van het kind op het aangeboden en hoe manifesteert het kind zich in de groep en als individu. Ook wordt er begonnen met een plakboek van het kind. Hierin worden op gezette tijden tekeningen en andere werkstukken gemaakt, waaruit deels op te maken valt, hoe de ontwikkeling verloopt. Als het kind eraan toe is wordt er in groep 1 ook gewerkt met het takenkaartje. De takenmap begint in groep 3. Naarmate het kind ouder wordt, zal het de takenmap steeds zelfstandiger kunnen beheersen. Vanaf groep 3 maakt onze school gebruik van methode gebonden toetsen voor de reken-, lees- en taalontwikkeling. Voor de zaakvakken worden vanaf groep 5 toetsen gegeven.

Door de Daltonprincipes toe te passen van zelfstandigheid en samenwerking is er voor de leerkracht tijd om op een aantal momenten op de dag kinderen individuele aandacht te schenken. Ook bij het samenstellen van de dag-, halve week- en weektaak wordt aandacht besteed aan het individuele kind.

Naast de methode gebonden toetsen worden niet-methode gebonden toetsen gebruikt, die een indruk geven van de ontwikkeling van het kind vergeleken met een landelijk gemiddelde. De resultaten van de methode gebonden toetsen worden in de klassenmap van de groepsleerkracht geregistreerd en geanalyseerd. Via de toetskalender houden we bij wanneer er getoetst moet worden met de niet methode gebonden toetsen; het CITO leerlingvolgsysteem. De toetskalender is inzichtelijk voor de ouders. Meer info via de groepsleerkracht. Halverwege groep 8 maken de kinderen de Cito-eindtoets. Deze gegevens worden mede gebruikt voor een advies voor het vervolgonderwijs. De resultaten van de Cito-toetsen worden opgenomen in de leerlingenkaart. Vanaf het schooljaar '07-'08 wordt voor de bepaling van de schoolkeuze voor het vervolgonderwijs gebruik gemaakt van de "Plaatsingswijzer". Hiervoor worden ook de behaalde Cito-resultaten in de groepen 6, 7 en 8 gebruikt om tot een advies te komen.

Naast de cognitieve (kennis) ontwikkeling letten we ook op de gedrags- en emotionele kant van het kind. Alle leerlingen uit de groepen 1 t/m 8 worden gericht geobserveerd en er wordt door de leerkracht een gedragsobservatie formulier Eggo+ ingevuld.

4.2 De wijze, waarop de resultaten worden besproken.

Het schoolteam heeft in ieder geval één keer per maand een teamvergadering, waarin de ontwikkeling van de groepen en van een aantal kinderen kort wordt besproken. Daarnaast vinden groepsbesprekingen en ook consultatieve leerling besprekingen plaats, aan de hand van de middels toetsen en observaties verkregen informatie.

Deze leerling besprekingen worden via een registratieprogramma op de computer verwerkt en bij de overgang worden deze formulieren geprint en samen met de overdrachtsformulieren in de leerling dossier gedaan. Voor elke leerling is een leerling dossier gemaakt met administratieve gegevens, toetsresultaten, informatie van de leerling bespreking en externe gegevens. Tevens hanteren we een overzichtelijk cito leerlingvolgsysteem schoolbreed met de resultaten van de leerlingen per vakgebied en over meerdere jaren inzichtelijk.

Hoe worden de ouders op de hoogte gehouden van de ontwikkeling van hun kind(eren)?

Drie keer per jaar worden de kijkmiddagen/avonden gehouden (voor de eerste twee rapporten, voor het overgangsrapport kunnen ouders/verzorgers, maar ook de leerkrachten zelf een afspraak maken). Drie keer per jaar krijgen de kinderen een rapport mee. Middels ouder/leerkrachtcontacten worden de ouders op de hoogte gebracht van de laatste stand van zaken m.b.t. hun kind. De leerlingen uit de groepen 1 en 2 krijgen iedere week hun takenkaartje mee naar huis. Tevens krijgen de kinderen vanaf groep 3 hun takenkaarten iedere maand mee naar huis, waarin te zien is hoe er gewerkt is. Ouders kunnen tevens op elk gewenst moment in het schooljaar een afspraak maken met de leerkrachten om zaken te bespreken die daartoe voor hen van belang geacht worden. Ook is het mogelijk dat de leerkrachten op huisbezoek gaan. Voor alle nieuwe leerlingen worden afspraken gemaakt voor een huisbezoek om elkaar zo goed mogelijk te leren kennen. Bij aanmelding wordt een intakeformulier ingevuld. Na zes weken vindt de evaluatie plaats en als u dat op prijs stelt, vindt die evaluatie bij u thuis plaats.

4.3 De verslaggeving van gegevens over leerlingen door de groepsleerkracht.

De groepsleerkracht registreert de observaties en de resultaten van dictees, proefwerken, toetsen e.d. in de groepsmap. Als zich een probleem voordoet in het ontwikkelingsverloop volgt een extra onderzoek. Verslagen van dit soort onderzoeken worden in een leerlingendossier bijgehouden en worden met de ouders besproken. De inhoud is alleen bestemd voor intern gebruik. Wanneer er door een externe instantie om test- of toetsgegevens wordt gevraagd, zullen deze alleen worden gegeven na schriftelijke goedkeuring door de ouders.

4.4 Oudercontactavonden (rapportbespreking).

Voor het uitdelen van de rapporten krijgen de ouders een uitnodiging voor een gesprek over het rapport van het kind, behalve bij het zomerrapport; hier vindt een gesprek plaats op verzoek van de ouders of de leerkracht. Indien kinderen op een vak- of vormingsgebied problemen hebben, dan wachten we natuurlijk niet met het informeren van de ouders tot de rapportbespreking. We nemen in zo'n geval eerder contact op om de ouders te informeren over de aard van de problemen en op welke wijze wij er binnen de school aandacht aan geven. Daarnaast is er altijd de mogelijkheid om een afspraak met de groepsleerkracht te maken om over de ontwikkeling van uw kind te praten.

De kinderen krijgen vanaf groep 1 een rapport mee. Na inzage en ondertekening nemen de kinderen het rapport weer mee naar school. De rapporten worden met de ouders achteraf besproken.

4.5 Speciale zorg voor leerlingen met specifieke behoeften.

Komt tijdens een van de leerling besprekingen naar voren, dat een kind extra hulp/aandacht nodig heeft en wordt dat oordeel door het team onderschreven, dan wordt er een handelingsplan geschreven. We willen proberen op een niveau te komen waarbij preventief gewerkt wordt. Door het gebruik van o.a. de orthotheek (extra leer- en hulpmiddelen voor o.a. lezen, taal en rekenen) willen we de leerkracht en de leerlingen een hulpmiddel geven om hieraan bij te dragen.

Op onze school is een intern begeleider (I.B'er). De I.B'er voert overleg met de collega's uit het Weer Samen Naar School Samenwerkingsverband Emmen en met het netwerk: Zorg Gemeente Borger-Odoorn. De klassenorganisatie is zodanig dat zoveel mogelijk binnen de klas individuele hulp kan worden aangeboden. Voor de ouders is het belangrijk te weten, dat ze vooraf op de

hoogte worden gesteld van het feit, waarom en wanneer hun kind extra begeleid wordt. De handelingsplannen worden met de ouders besproken en moeten voor gezien ondertekend worden.

Het is belangrijk dat ouders en/of leerkrachten de problemen in een vroeg stadium signaleren. Een goed gesprek kan al veel voorkomende problemen oplossen. Er kunnen zich echter ook problemen voordoen, waarbij hulp van instanties of personen ingeroepen moet worden, die zich hebben gespecialiseerd op het gebied van school- en kindbegeleiding. Als een kind is getest door een instantie en daar wordt een rapport van gemaakt, dan wordt het resultaat van dit onderzoek met de ouders besproken en ontvangt u een rapport. De school krijgt meestal ook een kopie. Deze kopie is enkel voor schoolgebruik. De kopie bevindt zich in het afgesloten leerlingendossier. Wanneer een dergelijk rapport gevraagd wordt van een andere instantie (bijvoorbeeld andere school) dan zal de school daar schriftelijk uw toestemming voor vragen.

4.6 Plaatsing en verwijzing van leerlingen met specifieke behoeften.

De voorzieningen binnen de school.

De school kent een aantal voorzieningen voor kinderen met speciale behoeften. Dit zijn de kleine groepen, de interne begeleider, goed opgeleide leerkrachten, een orthotheek met extra materialen, de logopedist, die de leerlingen screent en zonodig doorverwijst en het basisteam van het Samenwerkingsverband Emmen. Bovendien bestaat de mogelijkheid om een beroep te doen op de schooladvies en begeleidingsdiensten.

De voorzieningen buiten de school.

Tegenwoordig gaat er, voordat het kind aangemeld wordt bij een externe instantie, een flinke periode vooraf. We onderscheiden dan ook twee soorten van hulp: interne hulp en externe hulp.

Interne hulp.

Zodra interne hulp geboden wordt aan het kind worden de ouders hiervan op de hoogte gesteld en moeten hiervoor toestemming geven. Bij de interne hulp onderscheiden we de volgende stappen:

Stap 1 Diagnosticeren.

Afhankelijk van het verloop van de leerlingenbespreking wordt eerst het probleem nader geanalyseerd door middel van diagnostische toetsen.

Stap 2 Het opstellen van handelingsplannen.

Vervolgens stelt de leerkracht samen met de interne begeleider een handelingsplan op, een uitgewerkt plan waarmee de leerkracht het kind extra kan begeleiden. Gedurende 6 à 8 weken wordt er gewerkt volgens het handelingsplan. Dit handelingsplan wordt door de ouders voor gezien getekend. Door het hanteren van de werkwijze "zelfstandig werken" wordt er tijd vrijgemaakt door de leerkrachten om een aantal momenten op de dag kinderen individueel te helpen.

Stap 3 Evalueren van de geboden hulp.

Na de handelingsperiode worden de resultaten geëvalueerd.

Mogelijke uitkomsten zijn:

het probleem is opgelost;

het probleem is niet opgelost: de extra begeleiding wordt verlengd;

er wordt externe hulp aangevraagd.

Externe hulp.

Blijkt na verloop van tijd dat de leerkracht en de IB-er oordelen, dat externe hulp gezocht moet worden, dan zal dit lopen via het basisteam van het Samenwerkingsverband Emmen. Ook kan het kind aangemeld worden bij de PCL (Permanente Commissie Leerlingenzorg). De PCL wordt gevraagd een beschikking af te geven voor verder onderzoek. Zij zullen een uitspraak doen over de verder te bewandelen weg. Dit kan het volgende inhouden:

inschakelen van de schoolarts/jeugdgezondheidszorg;
aanmelden voor logopedische hulp;
hulp van vrij gevestigde specialisten.

Leerlingen die problemen hebben met de leerstof en/of leerlingen die onvoldoende (e-niveau) scoren op de Cito-toetsen komen in aanmerking voor extra hulp binnen de klas. Voorop staat steeds dat die extra hulp in de eigen groep wordt gegeven door de verantwoordelijke leerkracht. Door de kleine groepen is dit meestal heel goed mogelijk. In de leerlingenbesprekingen, die 5 keer per jaar worden gehouden, kan besloten worden leerlingen buiten de groep om extra hulp te bieden. Een handelingsplan wordt opgesteld. Als meerdere leerlingen met dezelfde problemen zitten wordt een groepsplan opgesteld. Aan het eind van elk schooljaar worden de leerlingen besproken met de leerkracht die de nieuwe leerlingen ontvangt. De IB-er speelt hierbij een belangrijke rol en is bij deze vergaderingen aanwezig. Tussentijds, maar minimaal eens in de 8 weken volgt er een evaluatie van het handelingsproces. Het hele team is bij de leerlingenbespreking aanwezig. Is de problematiek zodanig dat wij er niet adequaat op kunnen inspelen, dan wordt verwezen naar een school voor speciaal basisonderwijs. Dit is op onze school echter nog niet gebeurd. Als kinderen in hun ontwikkeling ver vooruitlopen op hun leeftijdgenoten kan dat een reden zijn tot vervroegde doorstroming.

4.6 De opvang van nieuwe leerlingen op school.

Zodra de ouders te kennen geven hun kind op onze school te plaatsen wordt de schoolgids verstrekt en wordt een afspraak voor een informatief gesprek gemaakt. In dit gesprek wordt een beeld geschetst van de werkwijze en het profiel van de school en van de plaatsingsprocedure. Ook wordt een rondleiding door de school gegeven. Uw kind is welkom op onze school als hij of zij 4 jaar is. Bij de toelating wordt rekening gehouden met het kind; het tijdstip van toelating wordt met de ouders en de leerkrachten besproken. Wij stellen het op prijs als u uw kind zo vroeg mogelijk komt aanmelden. Uw kind mag voor de dag dat het 4 jaar wordt tien ochtenden of middagen meedraaien in groep 1/2. Voor een goede overgang is er overleg tussen de leidster van de peuterspeelzaal en de kleuterjuf van de basisschool.

Kinderen die leerplichtig zijn en van een andere basisschool komen, kunnen direct na aanmelding worden geplaatst. Wel moeten zij dan in het bezit zijn van een uitschrijvingformulier van de vorige school. Voorafgaand wordt altijd contact opgenomen met deze basisschool om het verzoek tot plaatsing door te spreken.

4.7 Onderwijs aan zieke leerlingen.

Een kind heeft recht op onderwijs, ook als het ziek is. Wanneer een leerling langdurig ziek is, thuis of in het ziekenhuis, dan zorgt de school ervoor dat de leerling betrokken blijft bij het onderwijs. Een aangepast leerprogramma kan het kind de nodige afleiding geven en zal het contact tussen het kind en de school waarborgen. Ook wordt voorkomen dat de achterstand te groot wordt om na de ziekteperiode de draad weer op te pakken.

Om de begeleiding van zieke leerlingen zo optimaal mogelijk te realiseren kan de school een beroep doen op de consulenten Onderwijs aan Zieke Leerlingen. Zij kunnen de leerkracht adviseren bij het aanpassen van de leerstof aan de mogelijkheden van het zieke kind. In overleg

met de school en de ouders kan de consultant de leerling 1 à 2 keer in de week bezoeken en samen met de leerstof bezig zijn.

Verder hebben de consultants zicht op de aard en de consequenties van ziekten. Meer informatie over het project Onderwijs aan Zieke Leerlingen kunt u vinden op Internet: www.ziezon.nl.

4.8 Met de rugzak naar school (leerlinggebonden financiering).

Met ingang van 1 augustus 2003 is het wetsvoorstel dat de leerlinggebonden financiering regelt - het "rugzakje" voor kinderen en jeugdigen met een handicap of stoornis in de schoolleeftijd - aanvaard. In de praktijk betekent het dat - binnen bepaalde grenzen - kinderen met een handicap op onze school ingeschreven kunnen worden. In principe zijn alle kinderen welkom bij ons. Ook als het gaat om kinderen met een handicap. Bij aanmelding van een gehandicapt kind bekijken we of verwacht mag worden dat het team deze gehandicapte leerling kan begeleiden gedurende de hele basisschoolperiode zonder dat de leerling en/of andere leerlingen tekort komen. Plaatsing van kinderen met een handicap hangt af van de mogelijkheden en omstandigheden op onze school. Deze omstandigheden, zoals bijvoorbeeld de samenstelling en grootte van de groepen, zijn niet elk jaar hetzelfde. In het zorgprofiel hebben we beschreven welke zorg we kunnen verlenen. Bij het nemen van een beslissing over de toelating werken we aan de hand van een toelatingsprocedure. Regionale expertise centra (REC), gespecialiseerd in het onderwijs aan kinderen met een handicap, ondersteunen ons in de begeleiding van de leerling. Daarnaast ontvangt de school voor leerlingen met een handicap een beperkte hoeveelheid extra middelen om begeleiding te verzorgen en materialen aan te schaffen. Regelmatig - en altijd in overleg met de ouders - wordt bekeken of er voor het kind nog voldoende mogelijkheden op onze school zijn. Verwijzing naar een school voor speciaal onderwijs in de toekomst, is nooit bij voorbaat uitgesloten.

Voor meer informatie kunt u ons zorgplan inzien en/of de i-ber om uitleg vragen.

4.9 Onderwijskundige rapporten.

Wanneer uw kind de school verlaat, bijvoorbeeld in verband met verhuizing, vertrek naar een speciale school voor basisonderwijs of het voortgezet onderwijs stelt de school, veelal de betrokken groepsleerkracht een onderwijskundig rapport op dat meegaat naar de nieuwe school. Uiteraard is dit rapport voor u ter inzage beschikbaar. Voor leerlingen die verwezen worden naar verder onderzoek wordt in samenwerking met de IB-er een onderwijskundig rapport opgesteld. De inhoud wordt aan de ouders voorgelegd. De ouders moeten het met de inhoud eens zijn en vervolgens ondertekenen. Pas daarna wordt het rapport opgestuurd naar het onderzoeksbureau. Bij vertrek van een kind naar een andere basisschool of naar een school voor voortgezet onderwijs wordt er een onderwijskundig rapport opgesteld, waarin de groepsleerkracht informatie over het kind voor de nieuwe school vermeldt. Ouders hebben desgewenst altijd inzage in dit onderwijskundig rapport.

4.10 Weer Samen Naar School.

Onder de titel **Weer Samen Naar School** zijn alle basisscholen en de speciale scholen voor basisonderwijs op regionaal niveau ondergebracht in samenwerkingsverbanden. Wij werkten tot en met het schooljaar 2010-2011 samen met het samenwerkingsverband Stadskanaal e.o. en met de basisschool voor speciaal onderwijs De Baldakijn te Stadskanaal. In het schooljaar 2011-2012 gaan wij echter samenwerken met het Samenwerkingsverband 4.05 Emmen en de basisschool voor speciaal onderwijs

In het samenwerkingsverband wordt er naar gestreefd zoveel mogelijk leerlingen op te vangen in het gewone basisonderwijs. De verbreding van de zorg op de basisscholen vraagt veel van het basisonderwijs. Het onderwijs moet steeds beter aangepast worden aan de verschillen tussen de kinderen. Elk samenwerkingsverband stelt jaarlijks een zorgplan op. Hierin staat beschreven hoe de zorg op maat georganiseerd wordt en hoe het samenwerkingsverband dit steeds probeert te verbeteren.

4.11 Permanente Commissie Leerlingenzorg.

Ondanks alle zorg en inspanningen binnen het basisonderwijs, zullen er altijd kinderen zijn die nog meer hulp nodig hebben. De basisschool kan dan, na overleg met en toestemming van de ouders, hiervoor een leerling aanmelden bij de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL) met een verzoek om advies, nader onderzoek of verwijzing naar een basisschool voor speciaal onderwijs. De ouders vullen een aanmeldingsformulier in en de school een onderwijskundig rapport. De ouders krijgen van dit onderwijskundig rapport een kopie. In de PCL te Emmen zitten een orthopedagoog, een directielid van de speciale school voor basisonderwijs, een schoolmaatschappelijk werker, twee interne begeleiders vanuit het basisonderwijs en een medewerker van de Onderwijsbegeleidingsdienst.

Zij adviseren de ouders en de school over bijvoorbeeld eventuele verdere begeleiding op de eigen basisschool en/of nader onderzoek. Het kan ook voorkomen dat de PCL adviseert het kind op een andere basisschool te plaatsen. Een leerling kan pas toegelaten worden tot de basisschool voor speciaal onderwijs in ons samenwerkingsverband als de PCL dit nodig vindt en hiermee instemt. Voordat de PCL tot een advies of besluit komt, kunnen de ouders zowel mondeling als schriftelijk worden gehoord.

Bezwaren.

Als de ouders het niet eens zijn met de beslissing van de PCL met betrekking tot de plaatsing op een basisschool voor speciaal onderwijs kunnen zij binnen 6 weken bezwaar aantekenen tegen de genomen beslissing. Het bezwaar moet worden ingediend bij de voorzitter van de PCL en voorzien zijn van naam en adres van de ouders, dagtekening en een omschrijving van het besluit waartegen bezwaar wordt aangetekend. De PCL is dan verplicht advies te vragen bij de Regionale Verwijzingscommissie. De PCL neemt daarna opnieuw een besluit. Daarbij mag ze van het advies van de Regionale Verwijzingscommissie afwijken. Tegen de beslissing op het bezwaarschrift door de PCL kan door de ouders beroep worden aangetekend bij de rechtbank. Hoe dan verder moet worden gehandeld staat in de beschikking die de ouders krijgen.

Overige klachten.

Als ouders andere klachten hebben met betrekking tot de PCL, kunnen zij dit vanzelfsprekend rechtstreeks kenbaar maken bij de PCL zelf. Ook kunnen ouders in deze gevallen contact opnemen met de vertrouwenspersoon van het samenwerkingsverband. Deze zal proberen samen met alle betrokkenen een oplossing te vinden.

Tenslotte is het mogelijk een officiële klacht in te dienen bij de landelijke klachtencommissie waarbij het samenwerkingsverband is aangesloten.

De adressen kunt u in de jaarkalender vinden.

4.12 Procedure van advisering en schoolkeuze.

In principe kunnen de ouders hun kind aanmelden bij een door hen gewenste school. De procedure daarbij is als volgt:

Jaarlijks tijdens de informatieavond geven we informatie over de scholen voor voortgezet onderwijs en de CITO-eindtoets. Bij de bespreking van het kerstrapport geeft de groepsleerkracht van het kind aan welke vorm van voortgezet onderwijs gedacht wordt door onze school.

Begin februari zijn de open dagen van de verschillende scholen, waarbij ouders en kinderen een indruk kunnen krijgen. Midden februari maken de kinderen van groep 8 dan de CITO-eindtoets. Deze eindtoets wordt op alle scholen in onze gemeente afgenomen en geeft een indruk hoe het kind de leerstof op de basisschool heeft verwerkt en op welke school voor voortgezet onderwijs het kans van slagen heeft.

Naast de Cito-eindtoets maken we ook gebruik van de Plaatsingswijzer. Dit instrument, gebaseerd op het leerlingvolgsysteem geeft aanvullende informatie bij de schoolkeuze. Er zijn kinderen op onze school die een eigen leerlijn volgen. Dat houdt in dat ze voor één of meerdere vakken niet hetzelfde werk maken als klasgenootjes. In overleg met de ouders bekijken we dan of het zinvol is deze kinderen mee te laten doen met de CITO-eindtoets. Het OPDC (Ortho Pedagogisch Didactisch Centrum) toetst deze kinderen. De school meldt de kinderen in de herfst aan voor het maken van deze toets. De uitslag is dan voor het maken van de CITO-eindtoets binnen. In een persoonlijk gesprek met de ouders over de uitslag van de toets wordt uitleg gegeven over de beste keuze voor het vervolgonderwijs: LWOO of praktijkonderwijs. De uiteindelijke schoolkeuze staat daar los van. Bij LWOO krijgt het kind leerwegondersteuning wat vaak betekent dat het geplaatst wordt in een kleinere klas; bij praktijkonderwijs wordt het kind geplaatst op bijv. de praktijkschool Emmen.

Midden maart, als de uitslag van de CITO-toets binnen is, worden de ouders uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek met de groepsleerkracht, waarin de schoolkeuze wordt bepaald. De toelatingscommissie van de gekozen school plaatst het kind in een bepaalde brugklas. Hierbij gaan zij af op het advies, dat door de basisschool wordt gegeven. Aanmelding bij de school van voortgezet onderwijs gebeurt via de basisschool.

4.13 Begeleiding van kinderen bij de overgang naar het voortgezet onderwijs.

De overgang van het basisonderwijs naar het Voortgezet Onderwijs (VO) is een grote stap. Onze school begeleidt haar leerlingen ook in deze belangrijke fase. Het belangrijkste criterium voor de keuze van het VO, is de ontwikkeling die kinderen op onze school hebben doorgemaakt. In groep 8 maken de leerlingen de bekende CITO Eindtoets. Deze toets meet de prestaties van ieder kind m.b.t. taal, rekenen, studievaardigheden en wereldoriëntatie.

Na groep 8 gaan de kinderen naar een school voor voortgezet onderwijs. Het voortgezet onderwijs kan op het Esdal College in Borger: vmbo en havo/vwo. De leerlingen die met goed gevolg twee jaar havo/vwo gevolgd hebben, zetten hun opleiding op het Esdal College in Emmen voort. Het vmbo kan in Borger wel afgemaakt worden. Verder kunnen er uit meerdere scholen voor voortgezet onderwijs in Emmen worden gekozen: Hondsrug College, Carmel College. Daarnaast is het ook mogelijk om in Emmen naar de brugklas VMBO-groen (Terra-college) en de brugklas van de VSO-LOM (De Veenkampen) te gaan.

We besteden in groep 8 aandacht aan de overgang naar het voortgezet onderwijs. Doordat de leerlingen vanaf groep 7 bij ons leren plannen in de weektaak, hebben ze al een mooie voorbereiding op het voortgezet onderwijs gehad. Ook de zelfstandigheid is een voordeel. We houden ieder jaar een evaluatiegesprek met de nieuwe scholen en dat krijgen we dan ook vaak als een positief opvallend punt te horen. Onze school krijgt de rapport gegevens vanuit het voortgezet onderwijs, zodat wij de loopbaan van de leerlingen kunnen blijven volgen. Die houden we in een volgsysteem bij. En die gebruiken we weer om te kijken of we goed geadviseerd hebben.

Verder wordt alle informatie die van diverse scholen voor voortgezet onderwijs wordt ontvangen aan de ouders doorgegeven.

In februari/maart zijn de gesprekken met ouders betreffende de keuze van de school voor VO. Na overeenstemming tussen ouders en de leerkracht handelt onze school de verdere aanmelding naar het VO af. Leerlingen en ouders kunnen zelf ook de nieuwe school bezoeken. De Openhuis aankondiging van de VO scholen wordt op onze school bekend gemaakt en aan de desbetreffende leerling meegegeven.

4.14 Leerlijnen.

We kijken binnen ons daltononderwijs naar de behoeftes van het kind. We hanteren dan ook verschillende leerlijnen:

- Groepsgebonden leerlijn: Dit houdt in dat een kind per jaargroep de aangeboden stof verwerkt. Het kind doet de basisstof en zit op een gemiddeld niveau.
- Verlengde leerlijn: Dit houdt in dat een kind voor één of meerdere onderdelen langer de tijd krijgt om zich hierin te ontwikkelen. Het kind kan de minimumstof aangeboden krijgen. Het krijgt ook extra uitleg van de leerkracht.
- De verkorte leerlijn: Dit houdt in dat een kind voor één of meerdere onderdelen (vakgebieden) zich sneller ontwikkelt en daarvoor verdiepingsstof en uitbreidingsstof krijgt aangeboden. Voor de hoogbegaafde leerlingen hebben we ook allerlei materialen.
- De individuele leerlijn: Het kind volgt een eigen ontwikkelingslijn voor één of meerdere onderdelen.

Wij volgen met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem de ontwikkeling van uw kind. Dat houdt in dat we uw kind die toets laten doen waarvan wij weten dat het deze ook aankan. Scoort uw kind een D of E op een toets dan zal dezelfde toets de volgende keer opnieuw worden afgenomen. Zo krijgt uw kind zijn eigen leerlijn. Kinderen die op onze school aangeven meer aan te kunnen hebben ook recht op meer en niet nog heel veel van hetzelfde. Kinderen die iets minder aan kunnen volgen soms een langer leertraject. In de praktijk komt het er op neer dat er kinderen zijn die voor bijv. rekenen of taal in een ander boekje werken en met de instructie meedoen met een andere groep.

Wij gaan ervan uit dat ieder kind uniek is en zo mogelijk zijn eigen ontwikkelingslijn moet kunnen volgen, waarbij wij het een voorwaarde vinden om kinderen in een groep te plaatsen. Wij proberen te vermijden om kinderen op een geheel eigen traject bij alle vakgebieden te laten werken, waarbij zij niet tot een groep behoren. Wij zijn van mening, dat een kind gebaat is bij het werken met andere leerlingen om de sociaal emotionele ontwikkeling tot zijn recht te laten komen. Onder een groep kinderen verstaan wij een jaargroep of een deel van een groep.

Een verlenging van een leerlijn kan zowel tijdelijk als definitief van aard zijn.

Bij een tijdelijke verlenging van de leerweg is het doel het kind weer bij te werken tot het niveau van de groep. Een tijdelijke verlenging kan bijv. nodig zijn als het kind een achterstand oploopt op het gebied van lezen, taal of rekenen. Bij een versnelling loopt het kind in stof vooruit op de jaargroep. Het kind vraagt dan om uitdagende leerstof.

Het uitgangspunt van iedere leerlijn moet zijn het geven van voldoende uitdaging waarbij het kind gestimuleerd wordt om zichzelf zo goed mogelijk te ontwikkelen.

Alle kinderen hebben we opgenomen in de groepsplannen voor lezen, taal en rekenen.

4.15 Doorstromen, versnellen, verlengen.

We hebben afspraken gemaakt over het doorstromen van leerlingen naar andere groepen. Soms is het nodig dat een leerling langer in een groep blijft (verlenging), soms kan een leerling versneld

doorstromen. Onze school heeft normen afgesproken welke de basis vormen voor doorstromen, verlengen, versnellen en deze vastgelegd in een protocol.

Het basisonderwijs is zo ingericht dat alle kinderen in beginsel in een periode van acht achtereenvolgende schooljaren de basisschool kunnen doorlopen, zo is in de Wet op het Primair Onderwijs opgenomen. Onze school heeft daarom specifieke aandacht voor die leerlingen die in de maanden oktober t/m december (januari) zijn geboren. Deze kinderen zijn "oud jarig" en stromen in principe na een "kleuterperiode" van ongeveer 1 jaar en 7 maanden door naar groep 3, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om het kind de kleuterperiode te laten verlengen. Het leerlingvolgsysteem, observatiegegevens over de sociaal-emotionele ontwikkeling en onze ervaring met deze kinderen leiden dan tot een afgewogen besluit. Uiteraard hoort hierbij een goed overleg met de betrokken ouders. In de informatieavond aan het begin van het schooljaar zal aan deze "najaarskinderen" aandacht worden besteed.

5.1 Ouderparticipatie in de school.

Het is van groot belang dat u als ouder nauw betrokken bent bij het wel en wee van uw kind op onze school. Kinderen voelen zich beter thuis op school als hun ouders een goed contact hebben met de school, weten wat er dagelijks met hun kinderen wordt gedaan en er thuis over praten en er rekening mee houden. De schoolloopbaan van uw kind verloopt dan vaak beter.

We vinden het dan ook belangrijk dat ouders meehelpen om de school beter te laten draaien. Dit kan gebeuren door de ondersteuning bij het onderwijsgebeuren: meehelpen bij het lezen in groep 3, estafettelezen en als computerouder. Daarnaast zijn er een aantal activiteiten, waarbij de steun van ouders onmisbaar is geworden: het schoolvoetbal, de zwemmiddag, de sportdag, het ophalen van oud papier (een belangrijke bron van inkomsten voor de ouderraad), excursies, feesten en de schoolkrant. De ouderhulp wordt zeer op prijs gesteld. Een aantal keren per jaar wordt ook de hulp van de ouders per groep gevraagd voor allerlei werklussen (o.a. verf-, tuin- en timmerklussen) tijdens de klusavonden. Deze data zijn opgenomen in de jaarkalender.

In de eerste maand na de zomervakantie organiseren we informatieavonden voor ouders. De groepsleerkrachten vertellen dan iets over het nieuwe schooljaar.

De zakelijke ouderavond vindt in oktober plaats. Op deze avond vinden verkiezingen plaats voor de medezeggenschapsraad en de ouderraad en komt het jaarverslag en het financieel verslag ter sprake.

Bij inschrijving van uw kind krijgt u ook een formulier mee, waarop u kunt aangeven of u iets wilt/kunt doen. Als u zich heeft opgegeven dan kunt u gebeld worden over een activiteit. Ook kunt u zich zelf aanmelden!

5.2 Informatievoorziening aan ouders over het onderwijs en de school..

We vinden betrokkenheid van ouders bij de school van groot belang. Erg belangrijk is daarbij de informatievoorziening. Zo wordt één keer per maand de leesbrief voor de ouders uitgegeven. Hierin staan onder andere verslagen en mededelingen van activiteiten van de school en de leerlingen. Aan het begin van het schooljaar wordt in elke groep een informatieavond belegd, waarin het programma van de groep wordt besproken. Ook wordt aandacht besteed aan regels en bijzondere activiteiten van de groep. Onze daltonwerkwijze wordt ook nader belicht. De jaarkalender met praktische informatie over de school gaat aan het begin van het schooljaar mee.

Drie keer per jaar (twee keer op uitnodiging en voor het eindrapport op eigen verzoek van de ouders) is er een tien minuten gesprek waarop met de leerkracht over de ontwikkelingen en de prestaties van het kind gesproken kan worden. Voor de ouders bestaat er altijd de mogelijkheid op elk gewenst moment de ontwikkelingen van het kind met de leerkracht te bespreken. Korte zakelijke mededelingen kunnen worden gedaan, voor een langer durend gesprek dient wel even een afspraak te worden gemaakt.

Een andere informatiebron naar ouders is de schoolkrant, die 2x per jaar verschijnt. Voor en na schooltijd kunnen ouders altijd met de groepsleerkrachten of de directeur contact opnemen om nadere informatie te verkrijgen. Verder kunt u ook veel informatie vinden op onze website en op het informatiebord in de gang.

Notulen van de MR en de OR liggen ter inzage op school. Vergaderingen zijn openbaar. Heeft u belangstelling, dan kunt u altijd langs komen. Tijdens de zakelijke ouderavond krijgt u het jaarverslag van beide raden.

Informatievoorziening gescheiden ouders: zie hiervoor de algemene schoolgids.

5.3 Vrijwillige ouderbijdrage.

Op onze school wordt een ouderbijdrage per kind gevraagd. Op de zakelijke ouderavond zullen de uitgaven zichtbaar worden gemaakt en de bijdrage wordt vastgesteld. De bijdrage heeft een vrijwillig karakter. De verantwoording m.b.t. het gevoerde financiële beleid valt onder de verantwoording van de Stichting Derden Gelden Daltonschool Ees. Door middel van verschillende activiteiten, zoals een rommelmarkt, de bloemenactie en het ophalen van oud papier, proberen wij ook de kas te spekken. Echter deze activiteiten zijn niet toereikend. Daarom vragen we een ouderbijdrage om diverse leuke, gezellige, leerzame activiteiten zoals: Sinterklaas, Kerst, paasactiviteiten, projectweek, excursies, gastdocenten tijdens keuze uur e.a. te kunnen bekostigen.

Leerlingen betalen in het begin van het schooljaar het volledige bedrag en als ze vanaf 1 februari op school komen, dan betalen ze de helft van het schoolgeld. Het bedrag voor het vorig schooljaar was €27,50 per kind per jaar.

5.4 Zakelijke Ouderavond.

Tenminste één keer per jaar aan het begin van het nieuwe schooljaar organiseert de medezeggenschapsraad/ouderraad een zakelijke ouderavond. Aan de orde komen onder meer:

- jaaroverzicht financieel beleid
- jaaroverzicht activiteiten
- verkiezing ouderraadsleden/medezeggenschapsraadsleden
- mededelingen
- een thema zoals: het organiseren van een kinderfeest, een vertegenwoordiger van de Daltonvereniging, een activiteit gericht op schoolse zaken, enz.

5.3 Feestelijke Ouderavond.

Tenminste één keer in de twee jaar wordt er door alle leerlingen een feestelijke ouderavond verzorgd. Er worden dan allerlei liedjes, sketches, toneelstukjes, gedichten of een musical ten tonele gebracht. De ouderraadsleden en het team doen meestal zelf ook iets. In het schooljaar 2011-2012 is er ook het School Dorpsfeest. De leerlingen uit de groepen 7 en 8 gaan dan een musical voorbereiden en dit zal (ook) voor het grote publiek gespeeld worden.

5.6 Verzekering.

Het OPO Borger-Odoorn heeft een verzekering afgesloten voor leerlingen, onderwijspersoneel en medewerkers. De Daltonschool Ees heeft daarom niet meer een aparte schoolverzekering afgesloten. *Zie de algemene schoolgids.*

5.7 Kopiëren.

Op school kan gekopieerd worden. Kosten 10 eurocent per kopie. Graag voor of na schooltijd.

5.8 Klachtenregeling primair onderwijs.

Iedere school heeft een klachtenregeling. De bestuurscommissie heeft voor alle scholen een klachtenregeling vastgesteld. *Zie de algemene schoolgids.*

De vertrouwenspersoon wordt door het bevoegde gezag benoemd. Zij is toegankelijk voor alle betrokkenen van de school. Het is van belang dat zij het vertrouwen geniet van alle partijen bij de school. De vertrouwenspersoon beschikt over vaardigheden om begeleidingsgesprekken te leiden. De vertrouwenspersoon zal in eerste instantie nagaan of klager getracht heeft de problemen met de aangeklaagde of met de betrokken directeur van de school op te lossen. Als dat niet het geval is, kan eerst voor die weg gekozen worden. De vertrouwenspersoon kan een klager in overweging geven, gelet op de ernst van de zaak geen klacht in te dienen, de klacht in te dienen bij de vertrouwenscommissie, de klacht in te dienen bij het bevoegde gezag of aangifte te doen bij politie/justitie. De vertrouwenspersoon gaat ook na of het indienen van een klacht niet leidt tot gevolgen voor de klager. Indien de klager een minderjarige leerling is, worden met medeweten van de klager, de ouders/verzorgers van de vertrouwenspersoon in kennis gesteld, tenzij het belang van de minderjarige zich er tegen verzet. De vertrouwenspersoon is voor de uitvoering van haar taak uitsluitend verantwoording schuldig aan het bevoegde gezag. Het bevoegde gezag van de gemeente Borger-Odoorn heeft zich met instemming van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs (LKC). Bij deze commissie dient een klacht schriftelijk te worden ingediend. De klachtencommissie geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het bevoegde gezag over (on)gegrondheid van de klacht, het nemen van maatregelen of overige door het bevoegde gezag te nemen maatregelen.

Op onze school is juf Janke Klompmaker de **contactpersoon**, die toegankelijk is voor alle betrokkenen bij de school

Gemeentelijke vertrouwenspersoon

Mevrouw E. Mikkers-De Jong, Koesteeg 6, 9531 JG Borger

Landelijke klachtencommissie

Secretariaat LKC, Postbus 162, 3440 AD Woerden

5.9 Oud papier.

Ook wij proberen zoveel mogelijk aan ons milieu te denken. In samenwerking met de voetbalvereniging haalt de school elke maand oud papier op. De opbrengst van het oud papier wordt gedeeld met de voetbalvereniging. Het geld komt ten goede aan schoolse activiteiten. Ook uw hulp kan worden ingeroepen bij het ophalen van oud papier. Oud papier wordt elke 4e zaterdagmorgen van de maand opgehaald. De start is om 8.30 uur bij het Hotel-Café-Restaurant Ees. Mocht u verhinderd zijn, dan dient u zelf voor vervanging te zorgen.

Contactpersoon: dhr. Hendrik IJlenhave, tel. (0599) 235104

5.10 Batterijen en oude elektrische apparaten.

Tevens doen we aan het inzamelen van lege batterijen. In de gang staat een batterijen inzamelton. Ook kunt u gebruikte elektrische apparaten bij ons inleveren. Wij krijgen daarvoor punten en kunnen zo materialen bestellen voor de school.

5.11 Sponsoring.

Zie de algemene schoolgids.

Onze school maakt graag gebruik van sponsoring. Op deze manier kunnen we extra materialen aanschaffen, die ten goede komen aan het onderwijs op onze school.

De sponsors worden in ieder geval vermeld op onze website; zie ook de links daarvan. Een advertentie wordt geplaatst in de zomerkrant. We hebben zo al diverse materialen aan kunnen schaffen en onze dank is dan ook groot.

5.12 Ontruimingsplan.

Er kunnen op school situaties voordoen, waarin het heel belangrijk is precies te weten hoe te handelen in geval van calamiteiten. Daarvoor heeft onze school een ontruimingsplan. We denken bij calamiteiten aan brand, een gaslekkage, een ongeval of eventueel zelfs aan een bommelding. Dan is er actie geboden ter voorkoming van ernstige gevolgen.

Wat staat er in het plan?

- Algemene gegevens over het gebruik van het gebouw
- Algemene richtlijnen
- Wat te doen bij brand
- Instructie en taakverdeling bij ontruiming
- Plattegrond/tekeningen met daarop de vluchtroutes, nooduitgangen, blusmaterialen, EHBO en verzamelplaatsen

Op onze school zijn enkele leerkrachten belast met taken rond bedrijfshulpverlening, brandpreventie, e.d. Zij hebben daarvoor een speciale scholing gevolgd, die door herhalingsbijeenkomsten actueel wordt gehouden.

Het ontruimingsplan wordt tenminste één keer per jaar geoefend, soms in samenwerking met de brandweer, zodat als het echt nodig is, kinderen en leerkrachten weten, wat van hen verwacht wordt en daardoor de ontruiming geordend kan verlopen.

5.13 Aanvragen buitengewoon verlof.

Buiten gewoon verlof kan in overleg met de schoolleiding verkregen worden. U dient hiervoor aan te geven om welke reden u buiten gewone vrije dagen om verlof wilt hebben. Dit kan door middel van een speciaal verlofformulier dat op school te verkrijgen is. Wij zien nog vaak dat ouders verlenging van bestaande vakanties aanvragen. Dit is niet mogelijk. Dit valt onder de noemer luxeverzuim en dient bij de leerplichtambtenaar gemeld te worden. Met alle gevolgen van dien. Geldstraffen en dagvaarding zijn hier enkele voorbeelden van. Toch zijn er bepaalde uitzonderingen die wel geldend zijn voor buitengewoon verlof. Hierbij valt te denken aan: langdurige ziekte van familieleden, jubilea, huwelijken, begrafenissen, crematies, seizoensarbeid en zeer bijzondere omstandigheden. In sommige gevallen kan om een werkgeversverklaring worden gevraagd. In overleg met de leerplichtambtenaar van onze gemeente is besloten streng toe te zien op bovenstaande en het zogenaamde luxeverzuim te melden. Voor alle duidelijkheid een leerling is leerplichtig vanaf zijn 5e jaar. Het kan zijn dat de schoolleiding redenen heeft een verlofaanvraag te weigeren. Er is dan beroep mogelijk. U dient dan, op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht, binnen 6 weken een met redenen omkleed bezwaarschrift in te dienen, bij:

- de directeur als het gaat om een vakantieverlof of gewichtige omstandigheden van minder dan 10 dagen
- de leerplichtambtenaar van de gemeente Borger-Odoorn als het gaat om vakantieverlof of gewichtige omstandigheden van meer dan 10 dagen.

De leerplichtambtenaar voor Borger-Odoorn is:

mevrouw A. Ziengs

Telefoon 0591 - 685 855

mobiel 06 - 524 900 80

e-mail A.Ziengs@Emmen.nl.

6.1 Activiteiten ter verbetering van het onderwijs in de school.

Voor de jaren 2011-2015 is een beleidsplan vastgesteld, het wettelijk verplichte schoolplan. Hierin wordt uitvoerig beschreven wat de ontwikkelingen van de school zijn. Veel aandacht is besteed aan het zorgbeleid, de basisontwikkeling in de onderbouw, de differentiatie in de groepen en aan de resultaten van de schoolenquête. Aan de hand van deze uitkomsten worden jaarlijks verbeteringspunten opgesteld (het schooljaarplan), zodat het onderwijsaanbod doorlopend wordt verbeterd. Dit gebeurt door het kiezen van goed materiaal en goede moderne methodes. Door cursussen te volgen halen wij nieuwe inzichten binnen de school. In de onderbouw worden op basis van nauwkeurige observaties de kinderen in hun ontwikkeling gericht gestimuleerd door het onderwijs zo in te richten dat het veel raakvlakken heeft met dat wat de kinderen dagelijks meemaken en kennen. Het werken met dag/weektaken waarin de leerstof wordt aangeboden met basisstof, verdiepingsstof en extra instructie en minimumstof biedt de mogelijkheid tot differentiatie. Het houden van spreekbeurten, boekbesprekingen, het wekelijks bespreken van krantenartikelen en het maken van werkstukken en het omgaan met computers en het digitale schoolbord dragen bij tot verbetering van het onderwijs. De kleine groepen bieden de leerkracht de mogelijkheid extra aandacht te besteden aan die leerlingen die dit nodig hebben.

Alle documenten ter verbetering van het onderwijs in onze school liggen bij de directeur ter inzage.

6.2 Resultaten Cito-eindtoets groep 8.

De gemiddelde landelijke score van de cito eindtoets is rond de 535. In het volgende schema ziet u de score van groep 8 over een aantal jaren en tevens de doorstroming van leerlingen naar het voortgezet onderwijs:

Cito eindscores	LWOO	VMBO BB/KB	VMBO GL/ TL	TL/HAVO	HAVO/VWO	Aantal leerlingen
2010-2011 score 531,2	2	1	1	7	1	12
2009-2010 score 536	0	2	5	2	5	14
2008-2009 Score 531,5	0	0	3	2	1	6
2007-2008 score 536	5	1	1	2	1	10
2006-2007: score: 534,4	0	0	4	4	1	9
2005-2006: score: 532,6	2	2	5	0	1	10
2004-2005 score: 526,6	2	2	3	2	0	9
2003-2004 score 533,2	2	1	5	1	3	12

2002-2003 score: 535	0	0	2	2	1	5
2001-2002 score: 525,1	0	1	7	0	0	8
2000-2001 score: 541,6	0	0	0	3	4	7

Hierbij dient te worden opgemerkt dat deze gemiddelde score niet geheel representatief is door het kleine aantal leerlingen dat op onze school aan de CITO Eindtoets meedoet. Verder meet de toets alleen maar kennis. Wij vinden het ook heel belangrijk hoe de leerling zich voelt en hoe de leerling zich op school inzet. Zaken zoals concentratie, doorzettingsvermogen, motivatie, zelfstandig werken en samenwerken worden niet tot in deze Eindtoets gemeten. Ze spelen wel een heel belangrijke rol om tot een verantwoorde schoolkeuze te komen. De resultaten van de CITO Eindtoets in groep 8 worden dan ook alleen gebruikt ter ondersteuning. Wij vinden het advies van de leerkrachten ook van groot belang.

De inspectie wil ook graag het opleidingsniveau van de ouders weten. Het opleidingsniveau van de ouders (schooljaar 2010-2012) bestaat uit (n.a.v. inschrijvingsformulier leerlingen):

LBO	MBO	HBO	VWO/universitair
26%	37%	30%	7%

6.3 Uitstroomgegevens.

In het schema van 6.2 zijn de uitstroomgegevens zichtbaar.